

TEVISKĖS ŽIBURIAI

Nr. 18 (590)

TORONTO, Ontario 1961 m. gegužės (May) mėn. 4 d.

Kaina 10¢

011669

The Lights
of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada.

Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija.

941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813
iš provincijos: 416-368-6813

Iš a.a. DR. A. ŠAPOKOS MINČIŲ

"Tauta yra pavergta. Bet ji juk yra ta pati lietuvių tauta. Ji neprarado nei savo lietuviškųjų savybių, nei savo lietuviškojo veido, nei savo lietuviškųjų aspiracijų. Nedaug žinių mes tegauame iš pavergto krašto, tačiau jį gauname pakankamai, kad galime drąsiai tvirtinti, jog tauta laikosi didvyriškai. Tautinė lietuviškoji sąmonė yra neabejotinai gyva ir daug kur labai ryškiai pasireiškia. Ka visos kitos sritys yra dar labiau suvaržytos, kai politinė savarankiška veikla visiškai neįmanoma, kai ūkinis gyvenimas yra griežtoje Maskvos agentų priežiūroje ir tvarkomas pagal Maskvos nukaitotas gaires, tauta savo dėmesį yra sukoncentravusi į kultūrinę veiklą. Šioji taip pat nelaisva, taip pat turi derintis prie bendrojo tono ir "didžiosios sesers" vadovybės, tačiau galimybės čia daug didesnės ir mes galime pasidžiaugti daugeliu tikrai vertingu kultūrinio gyvenimo apraishu. Kas yra viso to spiritus movens, kas yra įkvėpėjas ir kas sudaro sąlygas, mes iš tolo tiksliai nustatyti negalime, o spėlioti nebūtų tikslu, kad kartais mūsų samprotavimai nevirstų iskundimu rusų saugumiečiams. Bet mes negalime nepasidžiaugti, kad tokiose sunkiose okupacijos bei prievartavimų sąlygose lietuvių tautos rankos nenuleistos ir daroma tai, kas dar galima". "TZ", 1959. VII. 25.

"Bet tautos valios negalima sifalsifikuoti. Galima ją tik užslopinti, neduoti pasireikšti, galima ją nustelbti propagandiniu triukšmu. Ypač kai jis paremiamas tvarkingais durtuvais bei kitomis teroro priemonėmis. Ryškiausiai tai matyti vad. "rytų demokratijoje", kur žmonės "prašosi" ne tik būti valdomi, bet ir žudomi. Niekur pasaulyje nėra tokios baisios bei žiaurios priepaudo, kaip bolševikių sovietinėje santvarkoje, ir niekur kitur nėra tokio melagingo šauksmo apie demokratiją, apie laisvę ir žmogiską teises. Keliami taip pat tautų laisvės šūkiai, šaukiama apie "lygių" tautinių respublikų šeimą. Šaukiama apie tautų išsivadimą iš išnaudotojų pinklių. Girdime nuolat šaukiant ir apie lietuvių tautos išsivadimą, kad gyventų laisva "broliškių tautų šeimoje". Falsifikuojama ne tik žmogaus, bet ir visos tautos valia". "TZ", 1959. VI. 25.

"Pasaulis gyvena baisių paimavų laikotarpiu. Kur tik pažvelgsi verda, kunkuliuoja, vyksta globalinio mato jėgų persigrupavimai ir niekur nematyti darnumo prosvaisčių. Nereikia būti pranašu, kad žinotum, jog šitos paimavos vieną kartą gali sukelti baisių audrų. Tie, kurie yra praradę viską, audrų mažai tėsibaido. Ir lietuvių tauta yra tokioje padėtyje. Ir ne tik čia, bet ir iš tėvynės nors ir nedraisi praversta balsu su vilnys gaidelėmis. Kai taip verda, kai pasaulio padėtis tebėra nestabilizavusi, pasikeitimų yra pagrindo laukti. Bet kaip gi mes juos sutiksime? Ar lietuviškoji išeivija būtų pasirengusi kaip nors pasireikšti, jei prasidėtų koks vyksmas rytuose — vistiek, ugingas ar lėto proceso pasikeitimai? Ar ir nūdien mes galime pasaulį tinkamai painformuoti bei orientuoti apie specifinę Lietuvos padėtį sovietinės imperijos jungėje? Deja, jau keli metai mūsų dėmesio centre ne tiek pats kraštas bei jo problemos, bet tarpgrupiniai santykiai. Grupių rivalizacija dėl visuomenės opinių palenkimų išsėmia energiją bei jėgas, kurių jau mažai belieka pagrindiniam uždaviniui — krašto laisvinimo rūpesčiui". "TZ", 1959. VII. 2.

"Kai pasirodė "TZ", lietuvių tauta dar tebebuvo dėl laisvės kraują liejanti tauta. Tada ir mūsų visų nuotaikos buvo kitokios. Standien lietuvių tauta yra kenčianti ir savo gyvybę sauganti tauta, tad ir lietuviškajai išeivijai reikia ieškoti jau kitokių jos paremimo būdų, kitokių šūkių sau patiems, nes ir pati išeivija yra atsidūrusi pavojingos prarajos pakraštyje. Dar keletas žingsnių, ir tautai išeivijos masė gali būti nuryta. Lietuviškoji išeivija, kuri tiek daug pagelbėjo atsikuriančiai Lietuvai prieš keturius dešimtmečius, gali belikti tik atminimu. Neviltis skaudina vyresniąją kartą, o dusinamos tautos prislopinto pulso nebegali išsiklausti jaunoji karta. Naujos tarptautinės konjunktūros dezorientuoja daugelį globaliai galvojančių galvų ir visiškai pritrūkė pavienių įvykių sekėjus, besiskubinančius su juodomis išvadomis". "TZ", 1959. XII. 10.

KAS NAUJO KANADOJE?

NEDARBO
DRAUDIMO FONDAS yra žemiausias, koks betkada yra buvęs. Per paskutinius 12 mėn. bedarbiams išmokėta 180 mil. dol. Šiuo metu fonde bėra likę 185 mil. dol. Fondo pajamos susidarė iš darbdavių ir darbininkų reguliarių mokesčių ir federacinės valdžios pašalpu.

BEDARBIAI
DEMONSTRAVO Otavoje prie parlamento rūmų. Apie 700 bedarbių iš įvairių miestų įteikė rezoliucijas įvairiems parlamento ir ministerijų kabinetų nariams bei opozicijos partijoms, reikalaujanti valdžios žygių nedarbui sumažinti. Demonstrantai parodavo su plakatais: "Mes negalime alkiu numalšinti pažadai".

JAV AMBASADORIUS
Kanada Livingston T. Merchant pasidžiaugė, kad santykiai tarp Kanados ir Amerikos kas kart gerėja. Kai pasaulyje įtampa tarp Vakarų ir Rytų darosi pavojingesnė, abiejų valstybių vienybė ekonominiams ir politiniams klausimais turi būti dar didesnė. Ambasadorius ypač pabrėžė, kad komunistų įtaka P. Amerikoje negali būti toleruojama ir tais klausimais Kanada ir Amerika privalo būti vieningos.

GYVENTOJŲ
GEROVĖ turi būti pirmoje vietoje, — pareiškė spaudos atstovams Kanados gen. gubernatoriaus George Vanier. Kanados atei-

tis, anot jų, priklauso ne nuo miškų ir žemės turtų, bet nuo turtų, esančių žmogaus viduje. Jis perspėjo kanadiečius pamiršti klaidingą nuomonę, kad ateitis yra viliojanti, nes Kanada turi begalės žemės turtų ir neišnaudojusių plotų. Pagrindinė krašto ateities sąlyga turi būti humaniškas jos piliečių išauklėjimas ir dvasinė kultūra.

ALGŲ
PAKĖLIMAS darbininkams nėra proporcingas imonių pelnui. Tai paaiškėjo iš daromų stebėjimų plieno pramonėje. Plieno darbininkų unijos duomenimis, vieno darbininko padaromos darbas pakilo nuo \$2,38 iki \$4,16 1959 m., o darbininko atlyginimas pakilo nuo \$1,19 valandai iki \$1,86. Tuo būdu imonių pelnas pasidarė 20% didesnis. Panašūs duomenys yra ir kitose, ne plieno, imonėse. Unijų atstovai pabrėžė, kad atlyginimų kėlimas turi būti proporcingai gamybos kilimui.

IMIGRANTŲ
SKAIČIUS Kanadon praėjusiais metais nukrito iki 104.000. Būdinga, kad 67% visų imigrantų buvo jaunesni negu 30 metų. Daugiausia atvyko italų — 13.074, antroje vietoje liko angliai — 11.809, trečioje vokiečiai — 5.823.

KANADOS
GELEŽINKELIAMS valdžia kasmet sumoka iš savo iždo 20 mil. dol. Geležinkelių b-vės iš

VELIONI DR. A. ŠAPOKĄ PRISIMENANT.

Jam pagerbti akademija rengiama gegužės 7 d. Toronto Prisikėlimo salėje. Programą žiūr. 8 psl.

SOVIETŲ MELAS ERDVĖJE?

KYLA ABEJONĖS DEL GAGARINO RAKETINIO SKRIDIMO

Aprimus susijaudinimui ir įvairiems komentarams, mokslininkai ir ekspertai pradeda šaltesniu protu studijuoti J. Gagarino kelionę apie žemę. Ar jis ištikrųjų apskrido apie žemę, ar buvo tik pakaitalas lavonui? Kaip su rusų įvairių pareiškimų prieštaravimais? Daugiau ir daugiau klausimų šiandien pasaulis pradeda klausti, labiau ir labiau pradeda abejoti sovietų teisybe. Kokie yra tikri faktai? Mokslininkai šiandien kelia daug klausimų ir kuriuos rusai neduoda jokio atsakymo.

Prieštaravimai dėl datos
Ar skridimas tikrai įvyko tą dieną, kada rusai skelbė? Tačiau vieną dieną prieš tai, balandžio 11 d., anglų komunistų laikraštis

"Daily Worker" išdėjo smulkų reportažą apie skridimą įvykį prieš 4 dienas. Minėtas laikraštis savo reportažą neatsaukė ir, atrodo, yra teisybė, kad sovietai bandė skridimą keliom dienom prieš. Kitas anglų laikraštis "Daily Sketch" speja, kad rusai tik suvaidino visa veiksmą iš naujo, pakeisdami Gagariną vieton rusų, kuris arba žuvo, ar buvo sužeistas, arba visai pranyko erdvėje.

Gagarinas pareiškė spaudos atstovams, kad už penkiolikos minučių po pakilimo jis skrido virš P. Amerikos. Mokslininkai pastebi, kad nėra tokios vietos visoje Rusijoje, iš kurios raketa galėtų pasiekti pietinę Ameriką per tokį trumpą laiką. Londono "Daily Telegraph" pastebi, kad sovietų skelbiamas laikas yra gryną nesąmonė.

Matė kolchozų laukus?

Ar raketėje buvo stiklo langai ar ne? Gagarinas vaizdžiai pasakojo, kaip atrodė saulė ir žemė, kai jis stebėjo pro stiklo skyles raketėje. Tačiau sovietų mokslo akademijos narys Anatoli Blagoravov pareiškė, kad raketa neturėjo langų ir Gagarinas viską stebėjo radijo-televizijos pagalba. Vėliau, tikriausiai po išsiaiškinimo su Maskva, Blagoravov pataisė savo pareiškimą, virdindamas, kad raketa turėjo tam tikrus langus. Tačiau, kaip tie langai atlaikė erdves oro spaudimą, jokių paaiškinimų niekas nedavė.

Ar Gagarinas galėjo matyti vaizdus, kuriuos jis gyrėsi matyti? Jis pareiškė aiškiai matęs kolchozų laukus ir net atskyręs pievas nuo dirbamos žemės. Mokslininkai kelia klausimą, ar galima 100 mylių augštyje, skrendant 17.000 mylių per valandą atskirti pievas nuo laukų? Amerikos pilotas Joseph A. Walker, kuris išbandė greičiausias lėktuvus sako, kad jis skridamas 32 mylių augštyje galėjo atskirti tik kalnus ir jūrą. Gagarino pasakojami matyti vaizdai atrodo tik graži pasaka.

Kur nusileido?

Pirmiausia Gagarinas pareiškė, kad jis pajuto sutrenkiantį smūgį ir iš ko suprato, kad raketa pasiekė sovietų žemę. Tačiau "gydymui liudininkai" sovietų spaudoje sako, kad jis nusileido parašiuotu ir iš karto atsistojo ant kojų. "Komsomolskaja Pravda" net pa-

Lietuvių veikėjų pasitarimas Toronte

PLB Valdybos ir JAV-bių bei KLB Krašto Valdybos ir Kultūros Fondų suvažiavimas įvyko Toronte balandžio 29 d. Tėvų pranciškonų Prisikėlimo par. muzikos studijoje.

Suvažiavime dalyvavo visų valdybų nariai ir jų padalinų pirmininkai — viso 24 atstovai.

Buvo svarstomi abiejų kraštų valgybų planai dėl artimesnės organizacinės, švietimo bei kultūrinės veiklos suderinimo.

Buvo išklausa trys referatai: J. Matulionio, A. Rinkūno ir Vikt. Mariūno. Koreferentais buvo: J. Kardelis, dr. A. Nasvytis, dr. H. Nagys. Buvo sudarytas koordinacinis švietimo komitetas visai Pasaulio Lietuvių Bendruomenėi. Taipgi buvo paskelbtas Amerikos Kultūros Fondo sudarytas II-jo Kultūros kongreso komitetas, kurio visi nariai iš Čikagos.

PLB Valdybos iniciatyva sudaryta jaunimo dramos konkurso juri komisija, kurioje įeina iš abiejų kraštų valdybų parinkti asmenys: Dikinis, Grinevičius, Rūkas, Mackus ir Aloyzas Baronas.

Suvažiavimo šeimininkai buvo PLB Valdyba, reziduojanti Toronte. Svečius priėmė valdybos narių ponios, gražiai pavaišindamos pietumis ir vakariene.

Platesnis suvažiavimo aprašymas bus paskelbtas vėliau.

Savaitės įvykiai

Tie patys degantieji klausimai: Laos, Kuba, Kongo, Prancūzija. Užpakaly jų JAV, Sovietai ir Jungtinės Tautos.

PRANCŪZIJOJOS PREZIDENTAS DE GAULLE

nuostabiai greit susitvarkė su sukilusiais generalais. Užpaitą sekmadienį padėtis Paryžiuje atrodė kritiška, nes laukė sukilusių generolų parašutinininkų. Dabar jau vieni generolai areštuoti, kiti pabėgę. Sakoma, areštuotų karių yra apie 400. Jie visi atiduoti teisimui. Spėjama, kad ir čia padėjo Amerika su savo Viduržemio 6-ju laivynu. Jei taip, tai De Gaulle gali būti dėkingas Amerikos prezidentui Kennedy. Sukilimas ir jo greitas likvidavimas parodė pasauliui, kad vienintelis stiprus vyras Prancūzijoje yra tik De Gaulle, kuris sugeba likviduoti visus pavojus, kylantius iš dešinės ir iš kairės. Seks Prancūzijos pastangos siekti didybės užsienio politikoje.

KONGE,

toje "priebrendusioje nepriklausomai gyvenimui valstybėje", eina toliau maistis. Praeitą savaitę buvo provincijos vadų pasitarimas, kur nesutarus ir mėginant Katangos stipriam vyrui Chombe išvažiuoti, jis buvo areštuotas centrinės vyriausybės kariuomenės. Ten visą laiką kas nors kareis areštuoja. Jungtinių Tautų kariuomenės pasimūša su kongoliečiais ir vėl geruoju gyvena. Laikosi dar ir prosovietinis vienos provincijos vadas Gizenga. Atrodo, kad ten greitai laiku tvarkos laukti netenka.

LAOSE

padėtis ta pati: raudonieji, sovietų laiminami, žygiuoja ir vėl pirmyn. Jau penkis savaites po garšaus britų pasiūlymo sustabdyti karo veiksmus, pasiūlyma stipriai parėmė Amerikos prezidentas Kennedy. Sovietai principu (principu jie su viskuo sutinka!) sutiko, bet praktiškai daro taip, kaip jiems patinka. Vakarai tūpčioja ir vis kalba ir kalba.

Sovietai tada pradės derėtis ir nutrauks karo veiksmus, kada visą teritoriją bus jų rankose. Tai vadinama Vakarų "griežtumu".

KUBOJ

Castro triumfuoja ir juokiasi. Castro valdžia po nepasisekusios invazijos sustiprėjo. Kubiečių rezistencija visiškai susilpnėjo ir skyla. O Amerikos prestižas smarkiai nukentėjo. Tai rezultatas, kuris veikia Amerikos visos valdžios nervus.

PREZIDENTAS KENNEDY, kaip jau buvo pranešta, turėjo

LAISVĖS FRONTAS PRIŠ KOMUNISTINĘ PLĖTRĄ

Komunistų ofenzyva visuose kontinentuose tebeina. Štai keletas datų nuo praėjusio karo pabaigos.

1948 m.: Rusija paglemžia Čekoslovakiją ir 3 metams praslinkus nuo karo pabaigos visa Rytų Europa tampa atskirta nuo Vakarų.

1949 m.: Kinija su 600 milijonų gyv. patenka į komunistų rankas.

1954 m.: Vietnamas padalinamas ir šiaurinė dalis tenka komunistams.

1956 m.: Pirmą kartą istorijoje rusai įsivertina Viduriniuose Rytuose su Nasserio pagalba.

1959 m.: Castro laimi Kuboje ir tuo pačiu rusai laimi bazę P. Amerikoje.

1960 m.: Komunistų įtaka išsiplėčia Afrikoje: Gvinėjoje, Kongoje.

1961 m.: Rusai įsivertina Pietinėje Azijoje — Laose. Pirmą kartą kautynėse pasirodė rusų tankai ir lėktuvai — sukilimo metu Kuboje.

Viską susumavus, rusai per 16 metų laimėjo 800 milijonų gyventojų trylikoje valstybių ir išplėtė savo įtaką keturiuose žemynuose, įskaitant S. Ameriką.

Kaip su P. Amerikos valstybėmis? Dauguma jų iš dalies nusistačiusios prieš Amerikos vedamą politiką. Tos, kurios dar eina kartu su Amerika yra veikiamos Castro ir komunistų įtakos. Antiamerikietiškos demonstracijos buvo suruštos Gvatemaloje, Bolivijoje, Venezueloje.

Jungtinės Amerikos Valstybės gali skaudžiai nusivilti, tikėdamos, jog visi jų draugai ir sąjungininkai palaikys jų pusę kovoje su Castro. Meksika, pavyzdžiui,

reikalavo Jungtinės Tautos pasmerkti ne Castro, bet Ameriką. Kanada pirmą kartą atsistojo Amerikos pusėje. Min. pirmininkas Diefenbakeris balandžio 19 d. parlamente pareiškė, kad komunistų įtaka Kuboje graso visai P. Amerikai. Tai pastūks Kanados užsienio politikoje.

Nors Amerikos karinės pajėgos tiesiogiai ir nedalyvavo Kubos sukilime, tačiau daugelis smerkia amerikiečių simpatizavimą sukilusiam politikui. Indijoje Nehru, kalbėdamas parlamente, pasmerkė Ameriką ir apkalino vedant pavojingą žaidimą. Tačiau, keistu sutapimu, tą pačią dieną Indijos valdžios atstovas išvyko Vašingtonan prašyti 638 milijonų dol. paskolos.

Amerikiečių draugų balsai pasidarė kritiški. Pvz. jau keletas mėnesių "Manchester Guardian" įrodinėja amerikiečiams, jog Kinija negali toleruoti antikomunistinės bazės savo pašonėje — Laose. Tas pats "Guardian", smerkdamas Ameriką pabrėžė, esą jeigu Castro ir būtų komunistų draugas, Amerika neturėtų teisės įsikišti ir bandyti jį pašalinti. Kitaip sakant, kas galima komunistams Laose, negalima Amerikai Kuboje.

Vis dėlto, nežiūrint kritiškų balsų, Amerika pasilieka stipriausia laisvės gynėjų tvirtovę. Pvz. Kennedy pareiškė: "Mes esame pagrindiniai laisvės gynėjai didžiausio pavojaus metu. Mes išspareigojom ginti dešimtis tautų. Tam esame pasiryžę. Bet mes galime ginti laisvę tik tu, kurie patys yra pasiryžę ją ginti. Didžiausias mūsų sąjungininkas yra tautų laisvės troškimas".

Tėviškos Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

SAVAITRASTIS

Redaguojas Dr. Pr. Gaidamavičius.

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata vieneriems metams \$5.00, pusmečiui \$3.00. Įmokėjimo netaikoma \$10 laikomam garsės prenumeratoriui. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813. Tiesioginis telefonas iš provincijos 416-368-6813.

MŪSŲ JAUNIMAS TVIRTAS

Mūsų jaunimo auklėjimo temomis pokalbių nagrinėjame netik privacių draugijų pobūviuose, bet ir spaudoje dažniau užtikiname pasisakymų, pasiūlymų tuo pačiu reikalu. Visų jų mintys susiveda į vieną kelią, būtent: kaip išlaikyti jaunimą lietuviškas ar bent lietuviškoje dvasioje? Atrodytu, kad šis susirūpinimo mintis kilo ne vieno kito asmens galvoje, bet jei nevisuomenė, tai bent gerą dalį mūsų tautiečių. Ir kaip gi nesirūpinti? Juk mūsų jaunimas — mūsų tautos ateitis! Gerai, kad susirūpinta laiku. Laiku todėl, kad dabartyje dar mūsų jaunimas stovi ant pakankamai tvirtos lietuviško pagrindo. Yra ir išimčių, bet jos nėra dar žymios, todėl ir netenka apie jas kalbėti. Padėtis nėra jau tokia alarminė, kaip kas norėtų manyti. Žinoma, nieko nedarant turimas pagrindas labai greit išsilytų iš po kojų. Geros padėties būvimą rodo gausus jaunimo dalyvavimas ju sambūriuose: sporto meno rateliuose, skautų, ateitininkų ir kitose organizacijose.

Be jaunimo niekad neapšieina ir senimas. Kiekviename parenkime mes matome jaunimą scenoje, atliekanti vieną ar kitą programą. Jis visada mieliai tulkina, jei tik yra prašomas. Jaunimo dėka kartais ir Lietuvos vardą pasiekia tolimas pasaulio kampas. Tai skautų džioborės, sporto varžybų ir kitomis progomis. Taip kad dabartinis mūsų jaunimas yra labai darbštus, rūpestingas ir pakankamai lietuviškas. Jei galėtume jį išlaikyti tokiu ir ateityje, tai galėtume tik džiaugtis.

Deja, modernaus gyvenimo tempo ir nutaitejimo srovė neša savo kryptimi ir be pasigailėjimo. Šiame įvairių išradimų amžiuje dar nėra išrasta nuo nutaitejimo jokių „vaistų“ (kurių tam tikros dozės reikėtų ir senėjimui) ir, reikia manyti, ir niekad ir nebus. Todėl jų išradimų turėjime susirūpinti mes patys lietuviai. Tam tikslui kiekvienas sąmoningas ir nuosirdus lietuvis turėtų įsijungti į tokių išradimų eilę. Ir taip bendromis jėgomis dirbdami galėtume tikėtis norimų vaisių.

Tarp kitko, stebint šį reikala iš šalies, atrodo, kad daug kur trūksta griežtesnės rankos iš auklėtojų-tėvų pusės savo auklėjimams. Be abejonės, didelės auklėjimo reikšmės turi jaunimo organizacijos. Esamoji jaunimo organizacijų struktūra vargiai ar gera, nes daugumoje ji remiasi pasaulėžiūrų skirtumais. Gal ir dėl tos priežasties dalis jaunimo stovi nuo jų nuosaliai. O tarp esamųjų organizacijų narių esama mažos trinties. Tad kažin ar tai nebus pradžia naujų rietenų, jaunimui subrendus, mūsų esamo senimo pavyzdžių?

Jei esame nuosirdūs lietuviai ir norime tokiais turėti ir savo jaunimą, turėtume pakeisti jaunimo organizacinę struktūrą. Konkretiai kalbant, reiktų steigti vieną bendrą jaunimo organizaciją, kad ir Liet. Bendruomenės pavyzdžiu. Tokioje organizacijoje galėtų tilpti visi, kas tik jaustų tautinę pareigą būti lietuviu.

Dar noriu priminti vieną pasiūlymą, kur sakoma, kad moksleivius Vasario 16 minėjimo, gal ir kitomis progomis, reikia susodinti

„Draugai! Kova tarp komunistų ir visų liaudies pajėgų iš vienos pusės, ir imperialistų iš kitos įeina į naują etapą! — taip baigė savo garsiąją kalbą Nikita Chruščiovas š.m. sausio 6 dieną.

Ši kalba pasakyta po garsaus 81-ros komunistinės partijos iš viso pasaulio suvažiavimo, vykusio 1960 m. lapkr. mėn. ir trukusio kelias savaites. Ją pasakė Nikita Chruščiovas, kuris suvažiavimu darbus. Taigi ji yra svarbi; ji parodo viso pasaulio bolševikų ir praeities vertinimą ir ateities darbus.

Vakarai dažnai nekrepia dėmesio, ką bolševikai kalba. Jie mano, kad jie kalba taip sau. Ne! Tai ir yra didžiausia klaida. Demokratijos yra padariusios ne vieną klaidą praėjusiųjų tūkstantmečių, ar šiaip vyresnio amžiaus asmenų. Antra, tai būtų pratinimas jauno žmogaus prie ne užtarnautos pagarbos. Kartu galvoju, kad lietuviškasis jaunimas yra tiek ambicingas, kad nenorės pasinaudoti teikiama pagarba, kuri jiems dar nepriklauso.

Mums turėtų rūpėti mūsų jaunimą išauklėti ne vien tik lietuviškai ar lietuviškoje dvasioje, bet ir gerai išmokslingais, kultūringais žmonėmis. Prie šių priklauso gražus, mandagus elgimasis su žmonėmis. Mokėjimas parodyti tinkamo respekto ir pagarbos už save vyresniam ar jaunesniam amžiumi ar mažiau išsilavintam asmeniui.

Išmokslingas, bet neišauklėtas žmogus, atrodo kaip neišbaigta būtybė. Nemokėjimas pasielgti pagal reikiamą etiketą dažnai sudaro daug nesmagumų ar nemalonių. Auklėjimo sritis yra gana plati. Čia tik išskėliau vieną kitą jos mintį, norėdamas, kad besimokysis jaunimas atkreiptų į tai pakankamai rimtą dėmesį.

Prisiminus neprikli. Lietuvos laikus, reikia pasakyti, kad mokslo lygis tuo laiku buvo pakankamoje augimoje, bet auklėjimo sritis — pamišta. Jaunuoliai baigę gimnazijas ar net ir universitetus nevisada turėjo gerai išauklėto asmens žymių. Laimingas buvo tik tas, kurio šeimoje auklėjimo reikalai nebuvo svetimi arba pats jaunuolis gyvenimą sekė ir stebėjo. Galbūt, iš dalies buvo kaltas nepakankamas mandagumas mūsų didmiesčių įstaigose. Dar šurkštesnės padėtis buvo valstiečių įstaigose su interesantu, atsilankiusiu iš žemės ūkio. Šiame kontingente mandagumas daugiausia remiasi dolerine sistema.

Z. Pullanaukas

Zino, ko siekia

Visa sovietų politika sueina į vieną tašką: bolševizmo triumfas ir kapitalizmo mirtis, t.y. laisvojo pasaulio ir visų demokratijų. Taip rodo jų mokslas. Tai faktiškai ištikrinimas, kuriuo pasidėjimo visą laiką komunistinis judėjimas. Jie nesvyrudami prie to ejo ir ateityje eis. Jie turi aiškų tikslą — pasaulio revoliuciją ir visuotinį komunizmo išsigalėjimą.

„Pasaulio dabar nėra jėgos, kuri galėtų sutrukditi viso pasaulio tautų slinkimą ir socializmą“ (citatos imtos iš „Komunist“ žurnal Nr. 1, 1961 m. 5 p.).

Esą sąlygos kaip tik dabar ir yra palankios: proletariato diktatūra yra išsiplėtusi iš vienos tautos į daugelį; nacionalinis kolonializmas tautų judėjimas ir išsilavinimas; imperializmo sistemos, supuvimas ir parazitizmas; kapitalizmo sistemos vidujiniai prieštaravimai ir iš to kėkanti nauja krizė; pacifistinis žmonių

J. M. SIUGZDA

judėjimas ir nusistatymas prieš karą.

Dabar esą tik reikia neprileisti prie bendro karo, nes viskas baigsis gerai, pasak jų, ir be karo. Karo jie „nebij“, nes esą niekad jie taip stiprūs nebuvo kaip dabar, bet dėl visko.

Laimėjimas be karo

Patys sako, kad dabar reikia „laimėti laiko ūkiškose varžybose su kapitalizmu — tai svarbiausia“ (12 p.).

„Laimėti laiko“, nes mano, kad laikas dirba jų naudai. Ir atrodo, kad neklysta.

Karas, nors jie ir dedasi labai stiprūs, jiems nepageidaujamas. Jie jo vengs visomis išgalėmis. Jie patys sako, kad „komunistai yra patys ryžtingiausi pasaulinių karų priešinkai, kaip ir apskritai visų tarpvalstybinių karų“.

Jie mano, kad karo išvengs, nes prieš jį yra nusistatę pirmiausia patys komunistai, visos darbininkijos luomos ir plačiosios masės. Anot Lenino, „reikia sudarinti kontaktus su tais buržuazijos sluoksniais, kurie linksta į pacifizmą, nors jis būtų ir labai menkas“ (23 p.). (Čia vertėtų pagalvoti apie visus prososietinius „taikos apastalus“: kieno naudai jie dirba ir kieno instrukcijas jie pildo?)

„Šūkis kovoti už taiką neprieštarauja šūkiui kovoti už komunizmą“ (23 p.). Netik neprieštarauja, bet jam padeda, nes „socializmo pergalė visame pasaulyje neišvengiamai dėl istorinės ištatymų eigos jau arta. Šiai pergalėi visai nereikalingi karai tarp valstybių“ (20-21 p.).

„Nuoseklus taikos koegzistencijos politikos vykdymas stiprina pasaulines socialistines sistemas pozicijas, padeda ūkinės galybės, tarptautinio prestižo ir įtakos tautų masėse, sukuria palankias tarptautines galimybes taikiose lenktynėse su kapitalizmu“ (121 p.). Dar kartą turime progos išsikišti kam yra reikalinga „taiki koegzistencija“!

Budėti ir kurstyti

Bet tai nereikšminga, kad komunistai turi šėdėti rankas sudėję ir laukti pergalės. Ne. Jie turi dirbti ir dirbti kietai ir neatsilaidiai. Nors pergalė jų laukia, bet jie turi budėti. Jie išsitaria prieš karus pasaulinius ir tarp valstybių.

ANATOLIJS KAIRYS

tys sunaudosit ar eksportuosit pvz. į Floridą, bus viskas gerai. Jeigu jūs pradėsite tuos gaminius pardavinėti vietos rinkoje, bus blogai. Mes labai bijom konkurencijos. Jūs pabrėžėte keletą kartų. Vietinių ūkių gaminiai jau ir dabar neturi pakankamai rinkos. Vaisių, daržovių, žuvų ir pan. mes turime pakankamai. Tiesa, mes drąsinaime ūkius, bet ne sau — pelnui, eksportui, ne vidaus rinkai. Tas pats pasakytina apie darbo jėgą. Jeigu jūs dirbsite tik sau, manau, nekludysime jums. Bet jeigu jūs nariai pradės įeiti į darbo vietoje pragyvenimui, susidursite su griežta darbo departamento tvarka. Trumpai — kiekviena jūsų pastanga vienaip ar kitaip sunkinti vietos ūkį nebus palankiai traktuojama. Pirmoji eilė mes turime rūpintis vietos žmonėmis. Bedarbių problema, gaminių perteklius, kapitalo stoka yra kasdieniai šių salų rūpesčiai ir šiais klausimais mes esame labai jautrūs“.

Po tokios kalbos p. Stevenson kiek atsisėdo, jausdamas mano susirūpinimą. Jis pastebėjo, kad specialistų darbininkų salose trūksta. Nėra gerų amatininkų, kvalifikuotų mašinistų ir p. Jis nurodė keletą amerikiečių ir kanadiečių bendrovių, kurios atsiųstų savo darbininkus — niekas trukdymų nedarė. Nebūsią trukdymų ir mums, jei besikurdami bendradarbiausime su vietinėmis įstaigomis ir nedarysime priešingai, negu nurodėta.

PRIEŠINGA KRYPTIMI?

Kiti žymesnieji asmenys, su kuriais kalbėtasi, jau n'eko naujesnio nebeįnešė. Frank H. Chris, tie, taip pat parlamento narys, Abaco salų atstovas, buvo labai santūrus ir daugiau klausė nei kalbėjo. John McCarty, platus masės verslininkas ar, pagaliau, Frech Creek rajono žemių komisijonierius ir keli kiti daugiau teigė apie mūsų finansinį pajėgumą. O žmogus, atvežęs mus iš aerodromo į Nassau, visai negalėjo suprasti, kas yra lietuvių kultūra, palaikydami ją produktų, kurių gaminti mes steigime fabriką. Atsikirai reikėtų paminti, tai Nassau vyskupas (pavardės neteko sužinoti), kurį sutikome viešai ryši eidami išlaikyti š. Mūsų. Susitę šventorių nupusavime jam mūsų planus: kas esame, iš kur atvykome ir ko norime. Ekscelencija, simpatiška išsposdamasis, paklausė: — Ar jūs, vyrai, einate ne priešinga kryptimi? — Taip, Ekscelencija? — skubiai išsiterpau, bijodamas, kad neturėtų mintis, kuri atrodė intriguojanti. — Matote, — tęsė vyskupas, — dabar yra tendencija naikinti tautybes, mažumas, o jūs norite jas gaivinti, skatinti. Argi ne vistic, kad jūs vaikai bus amerikiečiai, bet geri katalikai? — Aš tylėjau, o dr. Celiešius ėmė aiškinti apie Dievo garbinimą gimtąja kalba ir t.t. Tai nėra nauja mintis. Jis visuose žemynuose kartoja. Kas svarbiausia, Ekscelencija nedviprasmiškai išreiškė šių dienų didžiųjų valstybių politines nuotaikas mažųjų kraštų atžilgiu. Klausimai, ar būsime hermetiška uždare, ar pasilaikysime senąsias pilietiškes, ar mokysime savo vaikus angliškai, ar visai ignoruosime angliškąs vėlines mokyklas, — visa pasikalbėjimo nuotaika rodo, kad jie yra abejingi etninii grupių naudingumu ar jų reikalingumu, nors tiesiogiai to ir nesako. (bus daugiau)

NIKITA KALBA IR...DIRBA

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

Ilgą laiką Čikagoje skambėjo kalbos apie milijoninį fondą. Ke li žmonės pasigardžiuodami apie jį visiemis pasakojo, kalbino draugus, kad anie paremtų jų mintį spaudoje ir pan. To pasėkoje kai kuriuose lietuviškuose laikraščiuose ta fondą ir jų iniciatorių garbinantieji straipsniai dygo, kaip grybai po lietaus.

Bet viena diena — staiga gimė tas fondas, nors ir kuklesniu vardu — Lietuvių Fondas. Iniciatoriai išsintinėjo lietuvių spaudai pranešimus, jog viskas susitarta su Lietuvių Bendruomene (ji irgi buvo išdrisusi pagalvoti apie panašų fondą), o tą susitarimą užantspaudavo gražiomis susirinkusių nuotraukomis su maloniais ir besišypsiančiais veidais.

Atrodo, jog jau viskas tvarkoj ir dabar buvo laukiama kai tikslantinės lyg pupos pradės kristi į fondo irdą. Tokių, žinoma, tuoj atsirado nepilnas desėtkas. Bet štai, nė iš šio nė iš to spaudoje laiškas Algirdo Nasvyčio — JAV Liet. Bendruomenės CV vicepirm., sakantis, jog tas žymusis milijoninio fondo iniciatorius su keliais savo draugais subūrikavo Liet. Bendruomenės atstovų parašą ir kad jokių bendro nutarimo fondo steigimui nebuvo.

Laiško autorius tvirtino: „Be mano žinios ir sutikimo dėti mano parašą po nutarimais, prieš kuriuos aš iš esmės susirinkime pasisakiau, laikau nesuderinama su visuomenine veiklos etika“. Ir daugiau skundu kvepiančių vietų paskelbė A. Nasvytis, kuris prieš savo valią buvęs verčiamas kelių daktarų.

Vargšas to laiško autorius, kuris dar tikėjosi, jog kaikiuriuos žmones saisto visuomeninės veiklos etika. Tokia sąvoka daugeliu yra nesuprantama, ypatinai tu tarpe, kurie apie juodąją lietuviškąją veiklą nebeneri girdėti, o tik gėdijasi penėtis augštais planais...

Siu eilučių autorius balandžio mėnesio viduryje turėjo malonią progą lankytis Toronte ir Hamilton. Ten teko susitikti su eile lietuvių ir iš arti — nors jau ne pirmą kartą — pamatyti kanadiečių lietuvių gyvenimą ir jį palyginti su amerikietiškuoju.

Tomis dienomis Toronte, kaip tik vyko Siaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynės, taigi, buvo didelis susijudimas ir vietinių lietuvių tarpe. Daugiausia laiko teko praleisti Priskelimo parapijos pastate, kur vyko sportinių registracija, krepšinio ir šachmatų rungtynės, žaidynių šokiai, pamaldos ir kt. Tai iš tiesų labai traktiškas pastatas, kokio Amerikoje gyveną lietuvių neturi, nors jų skaičius čia žymiai gausnesis. Priskelimo parapijos pastato planuotojai parodė daug sveikos nuovokos, sugebėdami jame įkomponuoti daug patalpų, kuriose, reikalui esant, gali būti naudojamos įvairiems parengimams.

Smagu, jog Toronte Lietuvių Bendruomenė turi stiprų užnugarį, ne toki kaip Čikagoje arba bendrai Amerikoje. Išsikalbėjus su Toronto LB pirm. gavosi vaizdas, jog LB čia groja pirmu smuiku.

Taip pat miela, jog torontiečiai labai domisi ir lietuviškuoju sportu, proporcingai imant, žymiai daugiau, negu Čikagoje. Vien tik Priskelimo parapija su savo „Aušros“ klubu viršija didžiausio Čikagos sporto klubo „Neries“ veiklą. Buvo keista matyti, jog tos parapijos biuletenis, žaidynių progą, apie ketvirtadali vietos pasventę žaidynių aprašymui. Čikagoje tokie dalykai yra tik svajonė.

Jeigu sportinis gyvenimas Kanadoje, ypatinai Toronte, gali konkuruoti su Amerikos lietuvių veikimu tai nuopelnai priskirti nuosirdiems darbuotojams: Tėv. Pauliui, OFM, J. Gustiniui, K. Baronui (iš Hamiltono), J. Uogintui, K. Sapockiniui, A. Suproniui ir kitiems. Jų pastangos atneša tikrai gražius vaisius.

Be to, tenka nudiugti, jog torontiečiai gvyai domisi šiais „vaizdais ir vargiais“. Sužinoję svečio pavardę, ne vienas pasiteiravo, ar čia tas pats, kuris apie Čikagą rašo. Nemaža dalis, atrodo, yra susiterusoti Čikagos lietuvių gyvenimui, nors iš čia persikelti nenorėtų.

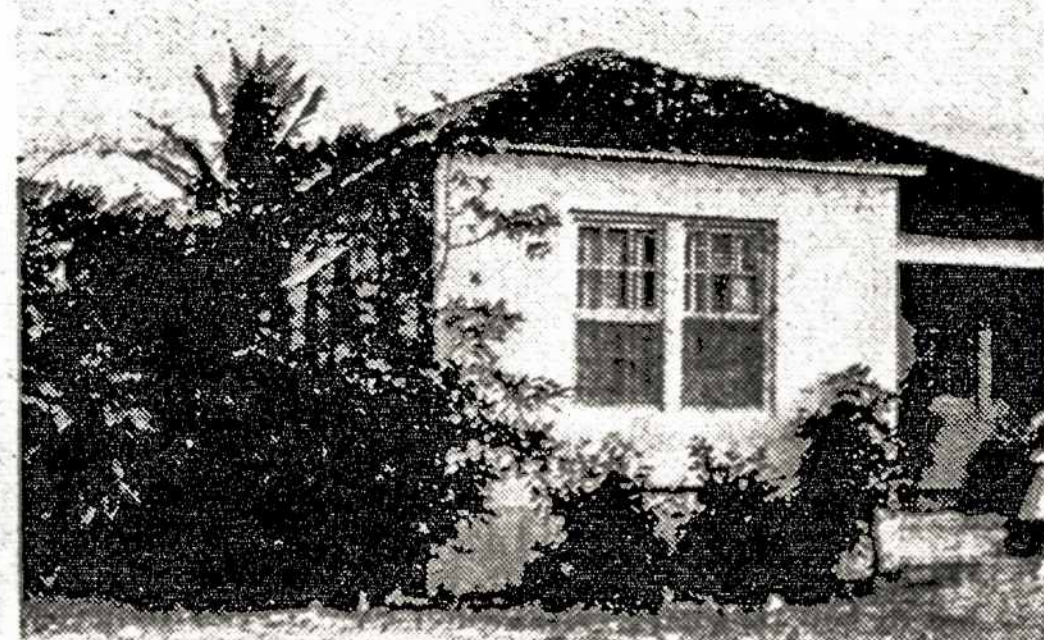
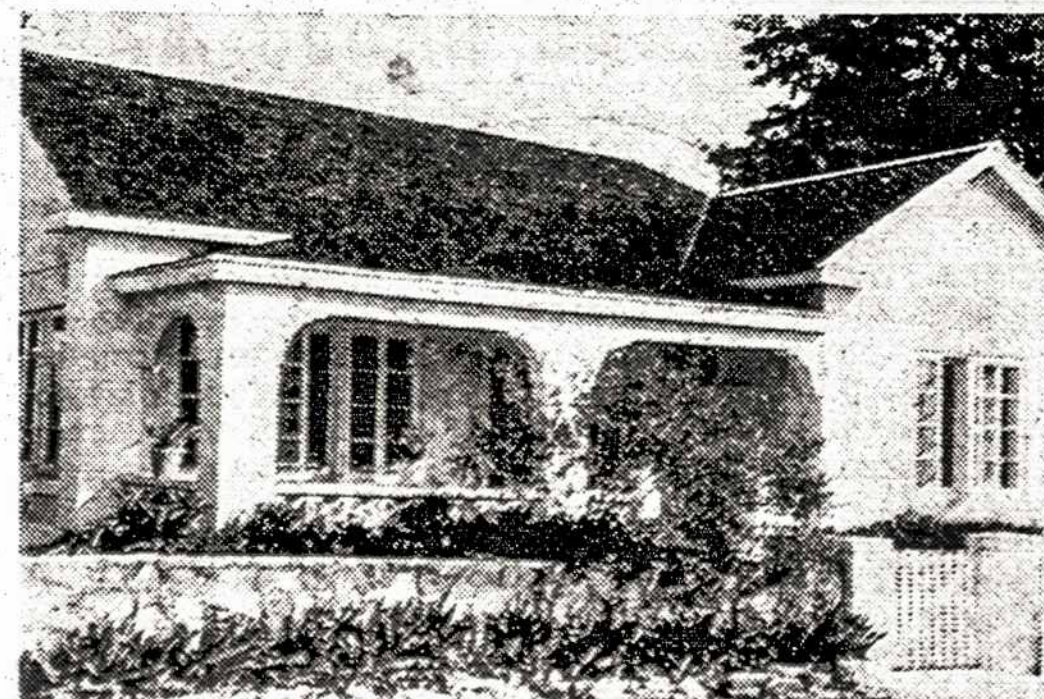
Čikagoje šiuo metu daug susidomėjimo rodoma JAV Liet. Bendruomenės Tarybos rinkimais, kurie bus praversti gegužės 13-14 d.d. Gal laikam atrodytu keista, bet yra tiesa, jog Čikagoje, kurioje nuosirdžius LB darbuotojus galima suskaičiuoti ant dviejų rankų pirštų, ir Tarybą kandidatuoja net 46 asmenys.

Kandidatų amžius ir profesijos yra įvairios. Jauniausi iš kandidatų yra Vaclovas Kleiza ir Romas Stakauskas (po 28 m.), o vyriausias — Adomas Varnas (82 m.). Idomios yra kandidatų profesijos, pagal kurias tikrai būtų sunku pasakyti — kuo tie žmonės verčiasi. Daugumas iš jų profesija apibūdina dabartinį užsiėmimą, o dalis — Lietuvoje turėta arba savo „hobby“ (pamėgimą). Todėl kandidatų tarpe randame karininką, kuris jau daug metų nevadovavo kareiviams, misioninką, kuris ilgą laiką miško nematė ir pan. Taip pat randame ir žurnalisto bei rašytojo, kurie sau ramiai dirba fabrike. Beje, vienas iš kandidatų save vadina ūkininku — ta garbinga profesija, kuri tačiau čia neturi pasisekimo, nes daugumas jų buvusiu atstovų ją aleido.

Nemanome, jog naujai išrinktoji Taryba — jau III-ji iš eilės — ką nors daugiau galės nuveikti, kol nebus platesnio susidomėjimo bendrine lietuvių veikla ir neatsisakytą siaurų grupinių interesų.

Cenzūruojami pasikalbėjimai

Nepraėjo nė pora savaičių nuo tariamo cenzūros „panaikinimo“ užsienio spaudai ir radio korespondentams Maskvoje — ir vėl įvyksta incidentai su ta pacia cenzūra. Kai amerikiečių radio agentūros CBS ir ABC atstovai telefonu perdavė savo pranešimus apie Sovietų Sąjungos santykius su Albanija, pasikalbėjimai buvo staiga nutraukti. Sarkastiškai sovietų įstaigose po to buvo pareikšta, kad cenzūra esanti panaikinta tik perdudant „draugiškas“ žinias, o „nedraugiškų“ žinių nesą galima praleisti. E.

Pasiturinčio vietinio gyventojų 5 kambarių namas blokų konstrukcijos, baltai dažytas. Viduje 2 erdvūs miegamieji, salonas, valgomasis ir virtuvė. General Electric firmos šaldytvas, gera dujų plyta, modernūs baldai, kilimas. Sklypas 50x100 pėdų, kurio gale keli vaismedžiai ir daržovių lysvės. Jo kainą apie \$12.000. Rūšio nėra. Namas žemiau — cilinio darbininko. Jo kainą apie \$6.000. Savo jėgomis statant, t.y. patiems dirbant, jų kainos sumažėtų pusiau, o gal ir daugiau.

Ivairūs siuntiniai

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.

Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.

Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2. Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODŽIUS, MAISTA ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums pašto ar ekspresu. Apmokėsite gaus mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6636. Ponia V. Jurašaitė.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskėvičienė.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

SAVININKAI S. ir A. KALČA

DR. ADOLFO ŠAPOKOS PALIKIMAS LIETUVOS ISTORIJOJ SRITYJE

Mūsų žymiojo istoriko atminimui

Zenonas Ivinskis, Roma

"Raskime lietuvių Lietuvos istorijoje". Tokia antraštė lygiai prieš 30 metų vėlonis parašė J. Keliuolis leidžiamajame "Naujojoje Romuvoje" programiniame straipsnyje. Jis, be kitko, ten pažymėjo, kad po Liubliuno unijos (1569) bet koks lietuvių tautos reikšmės bendrojoje respublikoje — "žėpospolitijoje" lenkų veiklausi be tyrimų visaiškai prapūla, nes lietuvių tautą stengiamasi taip glaudžiai įjungti į to meto Lenkijos istoriją, kad jos visai nebesimato.

Ad. Šapoka, galima sakyti, visą savo mokslinio darbo laikotarpį ir laikė savo uždaviniu "surasti" lietuvių tuose šimtmečiuose, kur jų istorija mažiausiai tyrinėta. Didžiausia dalis jo mokslinio bei tyrinėjamojo darbo, lygiai kaip ir jo universitetinės paskaitos ir buvo skirtos porai amžių po paskutiniojo Gedimainio, t. y. po Žigimanto Augusto mirties (1572).

Didysis XIX-o amžiaus pusės romantikas, istorikas T. Narbutas savo paskutinį (9-tą) tomą Lietuvos istorijos užbaigė sakiniu, jog lauzs savo plunksną ant Žigimanto Augusto grabo, nes toliau savarankiškos Lietuvos valstybės egzistavimas esąs lievošis...

Dr. Ad. Šapoka kaip tik visą savo dėmesį parodė anam reikšmingam laikotarpiui. Jo disertacija, kuri savo apimtimi (415 p., Kaunas 1938, Švietimo Ministerijos Knųgų Leidimo Komisijos leidinys) buvo gana stambus veikalas nagrinėjęs "Lietuvą ir Lenkiją po 1569 metų Liubliuno unijos, jų valstybinių santykių bruožus". Doktorantas daug dėmesio skyrė atskiriems Lietuvos bajorų seimams, vad. "kovokacijoms", priešseiminiam lietuvių suvažiavimams, atskiriems lietuvių posėdžiams bendrojo seimo metu ir t. t. Jis rūpestingai apžvelgė visą Lietuvos valstybės organizacijos klausimą iki pat XVIII a. galo, savo darbą baigdamas Targovicos konfederacija ir 1793 m. seimu. Dr. K. Avizonis, rašydamas pa-

grindinę recenziją, teisingai apieš vėlonies darbą pastebėjo, jog jis "tikrai kruopštus ir istorijos mokslui vertingas". "Idomus temoms pasirinkimas ir savarankus, originalus jos dėstymas, dažnai naujai nusiviečius įvairius klausimus" (Lietuvos Praeitis I 1940, 325).

Ir perijodinėje spaudoje, kur tiek apstu mūsų darbštus ir įvalgaus istoriko straipsnių, jis daugiausia rašė gerų, šaltiniais paremtų straipsnių, kuriuose ryškino Lietuvos valstybinę sąmonę. Tai darė jis, ar tai nagrinėdamas "Lietuvių lenkų santykius po Vytauto iki 1569 m." (Naujoji Romuva 1931, Nr. 38), ar išskeldamas "Pirmąjį bandymą pataisyti 1569 m. uniją" (t. p. 1932, Nr. 12), ar sustodamas ties "Bajorų konfederacijomis" (t. p. 1931, Nr. 9), ar ties "Gincū dėl Radvilaitės rankos" (t. p. 1931, Nr. 6).

Turiningais tos rūšies straipsniais jis užpildė daug Lietuvos istorijai skirtų puslapių žinomam katalikų žurnale "Židinys". Vėlonis vis bandė kelti Lietuvos valstybingumo mintį tais šimtmečiais, kada jos savarankiškumas prapuldavo bendrų institucijų (seimo, senato, karaliaus) labirintuose... Kai nuo didžiojo Lietuvos vyro, jos kanclerio ir Statuto leidėjo Leono Sapiegos mirties suėjo 300 metų, Ad. Šapoka rašė: "Leonas Sapiega, kaip Lietuvos politikas 1557-1633" (Žid. 1933, Nr. 10). Ir kiti jo straipsniai Židinyje ryškino Lietuvos valstybės savarankiškumą, kai juose buvo kalbama apie "Senosios Lietuvos valstybės santvarką ir Liubliuno unijos dėsnius" (1935, Nr. 1), kai buvo keliamas klausimas "Ar po Liubliuno uni-

jos Lietuva nustojo būti nepriklausoma valstybe?" (1935, Nr. 2), ar pabrėžiama "Savarankiška Lietuvos politika po Liubliuno unijos" (1937, Nr. 8-9), ar rašoma apie "1588 metų Lietuvos Statutą" (1937), ir "Vaire" (1938, Nr. 12) mūsų istorikas apžvelgė "Valstybinius Lietuvos ir Lenkijos santykius po Liubliuno unijos", pasisakydamas prieš tendencinę lenkų tezę.

A. Šapoka tapo tikroju poliublinio laikotarpio istoriku, kuriuo, šalia jo iš jaunosios kartos specialistų dėmėjosi tik dr. K. Avizonis ir V. Trumpa. Apie šį laikotarpį jis rašė savo redaguojamą Lietuvos istoriją. Apie tuos laikus jis skelbė ir kitur. Kai 1938 Lietuvos nepriklausomybės 20-ties metų minėjimo Vyriausios Komitetas vokiečiai išleido kolektyvinę knygą "Litauen und Schichten" (red. St. Wykintas), vėlonis parašė ten svarbų laikotarpį 1569-1918: "Die Geschichte Litauens (zweiter Teil)".

Dideliu uolumu Ad. Šapoka buvo dėmėsi tyrinėti XVIII a. galą, ypač nevertus Metų seimo arba "Didžiojo Varšuvos reformų seimo" (žr. Liet. Enc.) laikotarpio Lietuvą, dar spėdamas Lietuvoje paskelbti keturias svarbias studijas: "Atsakingieji Lietuvos politikai vadai Reimūno seimo metu" (senovė I 1936, 61-173); pirmasis iš lietuvių vėlonis specialistų tyrinėjo "Gegūžės 3 Konstituciją ir Lietuvą" (Lietuvos Praeitis I 1940, 137-210). Jis palietė taip pat ano meto ekonominius ir socialinius klausimus: "Bajoriškoji demokratija" (t. p. 467-540) ir "Lietuvos kaimo ir dvaro santykiai XVIII amžiaus antroje pusėje" (t. p. 569-704).

Klaidinga būtų tačiau teigti, kad didelės istoriko erudicijos ir plačių užsimojimų tyrinėtojas nebūtų savo dėmesio parodęs niekam kitam kaip tik minėtam respublikos laikotarpio lietuvių gyvenimui. Jis yra rašęs ir iš XIII-XV a. gana idomiu studijų bei straipsnių. Kai 1931 vokiečių istorikai plačiai minėjo kryžiuočių atsikraustymą į lietuvių giminių prūsų žemę, A. Šapoka parašė ilgą darbą "Vokiečių riterių ordinas iki atsikraustymo į Prūsiją" (Židinys 1931, Nr. 11 ir 12). Kai sukako 600 metų (1336-1936) nuo heroiško Margario aukos, jis davė išsamų straipsnį visuomenei "Pilenų gynimas" (Lietuvos Aidas 1936, Nr. 93-94, 98). Minint Lietuvos krikšto 550 metų sukaktį, vėlonis išėjo su nauja teze, jog 1387 metus reikią formaliai skaityti ir žemaičių pakrikštijimo metais, nes tokis Lietuvos krikšto skirstymas į Augstaičių (1387) ir žemaičių (1413, ar 1417) esąs tik nesupratimas, išsautas ano meto politinių manevrų: "Žemaičių krikšto prasmė" (Naujoji Romuva 1937, Nr. 31-32).

Po Lietuvos universiteto Kaune baigimo (1929. X. 1.) atliekęs karinę prievolę (vėlonis 1930 rudenį išėjo atsargon jaun. leitenanto laipsniu), turėjo jis progos išvažiuoti pagilinti savo studijų Prahon. Prisirinkęs ten Lietuvoje nežinomus ir naujos medžiagos jis parašė keturias studijas, kurių pora iš viso yra beveik visai iki šiolė nežinomos. Lietuvos istorijos draugijos leidžiamame žurnale "Praeitis" (II 1933, 252-290) jis išspausdino gausiais šaltiniais paremtą darbą apie Vytauto laikų "Jeromimą Pragiškį ir jo kelionę Lietuvon". Kaip atspaudai taip pat iš III-o to žurnalo tomo, kuris dėl 1940 m. okupacijos jau nebesirodė, išėjo dar dvi studijos.

Kaip žinoma, kai vokiečių ordinas rungėsi su senprūsiais, čekų karalius Pšemislas II turėjo toli siekiančių planų. Jis darė žygius į Prūsiją. 1255 žiemą jis padėjo įkurti svarbią pilį, kuri buvo pavadinata "Karaliaus pilimi" — Königsbergu. Ties užsimojimui buvo šaltiniai dokumentuoti Ad. Šapokos studijoje: "Čekų karaliaus Pšemislo II (Otto-karo II) žygiai į Prūsiją ir planas nukariauti sau Galindiją, Jotvingius ir Lietuvą" (1936). Kitoje studijoje "Karalienės Jadvygos lietuvių kolegija Prahoje" (1935, 35 psl.) autorius ne tik aprašė, kaip Jogailienė savo lėšomis prie Prahos universiteto buvo įkūrusi neturtingiems studentams kolegiją (1397-1404), bet jis ištyrinėjo ir tos kolegijos tolimesnę likimą. Nors fundacija buvo padaryta vien tikslu ruošti Lietuvai kunigus, iš lietuvių tačiau niekas ta kolegija ir studijoms skiriamais pinigais nepasinaudojo, o tik Jono Huso mokiniai... Iš paties originalo vėlonis paskelbė ir tos kolegijos vidaus tvarkos statutą (iš 1411 m.).

Būdamas Prahoje dr. A. Šapoka surinko daug medžiagos apie lietuvių studentus, vykusius XV-XVIII a. į užsienio studijuoti. Tam reikalui vėlonis pirmasis iš lietuvių išstudijavo universitetų matrikelius, kurių dauguma (išskyrus Italiją) yra išspausdinti. Jis buvo paruošęs gana stambų manuskriptą, iš kurio tepaskelbė tik trumpas santraukas "Kur senovės lietuvių mokslo ieškoj?" (Židinys 1935, Nr. 10, 317-327; Nr. 11, 417-430). Vėliau jau matrikeliais, kaip svarbiu šaltiniu kultūros bei švietimo istorijai, naudojosi ir kiti istorikai.

Kai 1930 m. buvo švenčiama 500 metų nuo Vytauto D. mirties, vėlonis, tada vilkėdamas kariuonę mūndurą, į kolektyvinį, jo artimo draugo P. Sležo suredaguotą leidinį "Vytautas Didysis" parašė du svarbius straipsnius: "Lietuva iki Vytauto" ir "Vytauto vieta mūsų istorijoje". Šitai atsirado vad. "jaunųjų istorikų būrelis", kuriame vėlonies vaidmuo buvo vadovaujantis, ir Jogailos mirties (1434) sukaktį atžymėti jis suredaguavo Švietimo ministerijos išleista penkių istorikų straipsnių rinkinį "Jogaila" (1935). Toje knygoje pats redaktorius davė stambiausią įnašą. Jis rūpestingai ir originaliai išnagrinėjo "Valstybinius Lietuvos ir Lenkijos santykius Jogailos laikais" (187-266 p.). Ten autorius su pagrindu kritiškai pasisakė prieš daug lenkų istorikų tendencijų teigimų, kuriuos jiems padiktavo vėlesni politiniai nusistatymai link Lietuvos. Apžvelgęs visus santykius ir susitarimus nuo Kriavo akto (1385) iki Žigimanto Kęstutaičio, Ad. Šapoka priėjo išvados, jog Lietuvai nė vienas susitarimas "nėra buvęs kokia nors išeitimi iš sunkios situacijos, ar užmokestimi už paramą" (265 p.). Šituos reikšmingus savo išvedžijimus papildydamas autorius apžvelgė dar "Kultūrinius lietuvių lenkų santykius Jogailos laikais" (269-290 p.). Jis palietė čia ir pirmąsias mokyklas Lietuvoje, lietuvių studijas Krokuvoje ir Prahos universitetuose ir apskritai ano meto lietuvių kultūros lygį, kai jie dar skaitėsi pagonimais.

Pats žymiausias sutelktinis darbas, kuriame dr. Ad. Šapokos vaidmuo kaip apdairaus ir gausaus redaktoriaus labiausiai išryškėjo, yra lietuvių visuomeninei plačiai žinoma "Lietuvos istorija" (1936, 702 p.). Jai parašyti iniciatyva išėjo iš Švietimo Ministerijos, ir viceministeris K. Masiliūnas buvo veiklus šito darbo skatintojas. Didelis buvo tačiau nuopelnas mūsų neužmirštamo redaktoriaus, kad jis, pasitelkęs dar keturis istorikus, pagal jo paties išdirbtą planą, gražiai viską sujungė į vienylią veikalą, paruoštoje medžiagoje pats užkaišiodamas daug spragų, ją papildydamas, įveddamas vienodą padalinimą skyriuose ir skyreliuose. Nors ir atsirado to darbo kritikai, tačiau per 25 metus niekas nėra dar lietuvių kalba gesnės Lietuvos istorijos lietuvių visuomenei davęs. O jos iki šiolė iš dviejų leidimų (I — 1936, 17.500 egz.; II — 1950 Fellbach, Vokietijoje — 2.500 egz.) yra pasklidę 20.000. Dar Lietuvoje buvo ruošiamas 1940 naujai pataisytas ir papildytas leidimas, bet jis jau nebegalėjo pasirodyti.

Cia suminėtais studijų, straipsnių ir veikalų titulais mokslinei vėlonies veikla neišsismia. Jis rašė ir daugiau straipsnių, eilę mokslinių recenzijų. Jis rūpestingai ruošė nuo raidės B iki I daugelį jam pavestų straipsnių iš Lietuvos istorijos Kaune leistoje Lietuviškojoje Enciklopedijoje. Pradėjęs nuo Kęstutio sūnaus Butauto ir savo "Veto" triukšmu išgarsėjusio Čičinsko (plačiau žr. jo darbą Šviesos Kelioose 1931, Nr. 9), Ad. Šapoka davė šaltiniais paremtus originalius straipsnius, kurių, rodos, visi buvo perspausdinti ir J. Kapočiaus leidžiamojoje Lietuvių Enciklopedijoje. Kauno Enciklopedijoje Ad. Šapoka nuo 1940 rudens buvo redaktoriaus narys. Jis rašė straipsnius ir tremties Enciklopedijai, tačiau paskutiniu metu visą likusį nuo "Tėvishės Ziburijų" redagavimo laiką skyrė darbui apie Lietuvos rytų sienas.

Nors kelias į tremtį taip susidėstė, kad vėlonis turėjo palikti Kauną ne tik turtingą biblioteką, bet ir visus savo rankraščius (su savim pasiėmė tik Vilniaus universitete skaitytas paskaitas apie senąjį Vilnių), tačiau ir tremties metais jis dar vis dirbo istorijos srityje. Eilę straipsnių jis paskelbė "Aiduose", dėmėdamasis "Mūsų praities vertinimo klausimu" (1947, Nr. 6), išskeldamas "Lietuvos ir Lenkijos santykius lenkų akimis" (1948, Nr. 21). Sv. Kazimiero sukaktį skirtame "Aidu"

Nr. 3 (1958) jis rašė apie "Sv. Kazimiero palaikų saugojimą". Dar gyvendamas Augsburgu 1948 pradėjo suredaguoti Maž. Lietuvai skirtą specialų "Aidų" numerį (buvo minimi 25 metai nuo Klaipėdos prijungimo), kur jis pats davė ir straipsnį: "Klaipėdos krašto jungimas į Lietuvos respubliką" (Nr. 18). Iš "Aidų" mokslinę premiją gavusio darbo, "Senasis Vilnius" (mašinraštys 261 psl.) pačiuose "Aiduose" buvo spausdinta apie "Vilnių Žigimanto Augusto laikais" (1957, Nr. 8), apie "Vilniaus miestiečių savivaldos organizacijos ir miesto vidaus santykius" (1959, Nr. 1, Nr. 2), apie "Didžiausias XVI amžiaus stačybą" (1960, Nr. 4). Rankraštys, dar liko: seniausios Lietuvos sostinės klausimas, Vilniaus įkūrimas (Geležinio Vilko legenda, seniausios istorikos žinios apie Vilnių), paties miesto pradžia ir jo būklė kovų su kryžiuočiais metu, Vilniaus privilegijos, pilis ir miestas XV-XVI amž., amžininkai apie Vilnių: sostinė unijiniais laikais ir jos sukrėtimai XVII-XVIII a. Vėlonis tikėjosi ne tik tą (I) dalį naujais duomenimis papildyti, bet parašyti ir II dalį, kuri būtų apėmusi Vilnių rusų valdžioje ir kovas dėl jo iki mūsų dienų.

Panaudodamas savo platų manuskriptą dr. A. Šapoka 1954 Toronte savo lėšomis išleido 94 psl. darbą "Vilnius Lietuvos gyvenime", kuris turi ir angliškai pasirodyti. Mūsų istorikas apskritai rūpinosi gera informacija apie Lietuvą, ir dar 1946 Augsburgu parašė (A. Stanio vardu) lietuviškai ir angliškai "Lietuva. Kraštas ir Tauta". Inž. Vygirdos informacinių knygų serijoje jis davė 62 psl. teksto "Lithuania through the ages" (1948), 1955 naujai perspausdintą Los Angeles.

Jau Augsburgu "Ziburiuose" pradėjęs, vėlonis rašė daug istorikų straipsnių ir Kanados "Tėvishės Ziburijose". Ten jis davė idomiu istorikų apžvelgų, sukaityvinių charakteristikų, vertinių recenzijų ir t. t. Nors Lietuvoje A. Šapoka tebuvo perdėm tik mokslo ir studijų žmogus, tremtyje jis išaugo į žymius katalikų visuomenės veikėjus ir redaktorių visuomenės, bet — su redaktoriu kun. dr. P. Gaidamavičium — norėdą kartoti "ir žurnalistikoje jis pirmoji eilė buvo mokslininkas" (TZ 1961 Nr. 11).

Paskutinis jo mokslinio darbo vaisius buvo jo straipsnis apie "Zaligirį" Septintosios Kanados Lietuvių Dienos Toronte Metraštyje 1960, (27-40), kur vėlonis dar kartą parodė savo sugebėjimą ne tik kritiškai vertinti šaltinius, bet ir daryti sintetines apžvalgas.

Dar vis yra sunku apsiprasti su mintimi, kad mūsų mielas ir brangus Adolfas taip netikėtai yra atsiskyręs iš mūsų tarpo. Ypač sunku apsiprasti tiems, kurie apie jam taip išskilmingai suteiktą paskutinę pagarbą tik iš laikraščių teskaitė. Kaikas iš vėlonies prietelių vis dar palaikydami galvoje mintį, jog gal vėl susidarys giedresnės sąlygos, kada vėl drauge galėsime išeiti Lietuvos istorijos dirvonan kokiame bendrame leidinyje. Deja...

Nuostolis Lietuvos istorijos mokslui yra juo didesnis, kad vėlonies asmenyje netekome ypatingai gerai savo darbui pasirodusio tyrinėtojo, nors jis per paskutinį dešimtmetį ir neturėjo sąlygų duoti tai, ką jis būtų galėjęs. Bet iškeliavo jis jau negrįžtamai. Mums beliko tik liūdėti ir apraudoti, kad jis, užtenkamai neįvertintas ir nepabrangintas, yra palikęs didelę spragą... kuriai užpildyti nesimato jėgų.

Dr. Ad. Šapoka parašė gana daug, bet jis galėjo dar žymiai daugiau duoti. Juk atsiskyrė iš mūsų tarpo pačiamė pajėgus. Kai vienu akies plotu žvelgi į paliktus darbus, matai, kaip juose gražiai atsispindi ir vėlonies būdo bruožai. Iš jo studijų plaukia ramus ir apdairus kritizmas, nesukubėjimas su kokiais garsingais ir naujais "atradimais", atsargus išvadų darymas, sintetinės svarstymas. Nėpasimesdamas atskiruose fakteliuose, ar kokiose smulkmenose, jis vis duodavo vispusišką vaizdą, nenukrypdamas į vieną šališkumą. Daugiausia jis yra nusipelnęs "ieškodamas" lietuvių po Liubliuno unijos.

Lūdimė mes anas "jaunųjų istorikų būrelis", kurį taip dariniai per metų eilę vėlonis apjungdamas, netekė savo pagrindinio šūlo. Tegul šie keli žodžiai būna simboliška gėlių puokštė ant jo kapo švietimo žemėje.

Roma, 1961. IV. 25.

Moskva. — "Izvestia" skelbia, kad laikas sudaryti taikos sutartį su Vokietija baigiasi. Sov. Sąjunga nebegalinti ilgiau laukti ir esanti pasirodusi tai padaryti nelaukdamas buvusį sąjungininkų. Tai rodo, kad Moskva gali vėl iškelti V. Berlyno klausimą.

Nr. 3 (1958) jis rašė apie "Sv. Kazimiero palaikų saugojimą". Dar gyvendamas Augsburgu 1948 pradėjo suredaguoti Maž. Lietuvai skirtą specialų "Aidų" numerį (buvo minimi 25 metai nuo Klaipėdos prijungimo), kur jis pats davė ir straipsnį: "Klaipėdos krašto jungimas į Lietuvos respubliką" (Nr. 18). Iš "Aidų" mokslinę premiją gavusio darbo, "Senasis Vilnius" (mašinraštys 261 psl.) pačiuose "Aiduose" buvo spausdinta apie "Vilnių Žigimanto Augusto laikais" (1957, Nr. 8), apie "Vilniaus miestiečių savivaldos organizacijos ir miesto vidaus santykius" (1959, Nr. 1, Nr. 2), apie "Didžiausias XVI amžiaus stačybą" (1960, Nr. 4). Rankraštys, dar liko: seniausios Lietuvos sostinės klausimas, Vilniaus įkūrimas (Geležinio Vilko legenda, seniausios istorikos žinios apie Vilnių), paties miesto pradžia ir jo būklė kovų su kryžiuočiais metu, Vilniaus privilegijos, pilis ir miestas XV-XVI amž., amžininkai apie Vilnių: sostinė unijiniais laikais ir jos sukrėtimai XVII-XVIII a. Vėlonis tikėjosi ne tik tą (I) dalį naujais duomenimis papildyti, bet parašyti ir II dalį, kuri būtų apėmusi Vilnių rusų valdžioje ir kovas dėl jo iki mūsų dienų.

Panaudodamas savo platų manuskriptą dr. A. Šapoka 1954 Toronte savo lėšomis išleido 94 psl. darbą "Vilnius Lietuvos gyvenime", kuris turi ir angliškai pasirodyti. Mūsų istorikas apskritai rūpinosi gera informacija apie Lietuvą, ir dar 1946 Augsburgu parašė (A. Stanio vardu) lietuviškai ir angliškai "Lietuva. Kraštas ir Tauta". Inž. Vygirdos informacinių knygų serijoje jis davė 62 psl. teksto "Lithuania through the ages" (1948), 1955 naujai perspausdintą Los Angeles.

Jau Augsburgu "Ziburiuose" pradėjęs, vėlonis rašė daug istorikų straipsnių ir Kanados "Tėvishės Ziburijose". Ten jis davė idomiu istorikų apžvelgų, sukaityvinių charakteristikų, vertinių recenzijų ir t. t. Nors Lietuvoje A. Šapoka tebuvo perdėm tik mokslo ir studijų žmogus, tremtyje jis išaugo į žymius katalikų visuomenės veikėjus ir redaktorių visuomenės, bet — su redaktoriu kun. dr. P. Gaidamavičium — norėdą kartoti "ir žurnalistikoje jis pirmoji eilė buvo mokslininkas" (TZ 1961 Nr. 11).

Paskutinis jo mokslinio darbo vaisius buvo jo straipsnis apie "Zaligirį" Septintosios Kanados Lietuvių Dienos Toronte Metraštyje 1960, (27-40), kur vėlonis dar kartą parodė savo sugebėjimą ne tik kritiškai vertinti šaltinius, bet ir daryti sintetines apžvalgas.

"PABĖGIMAS IŠ TAMSOS"

KAZYS JURGAITIS

Jau kelinti metai bolševikai varo smarkią propagandą prieš išvykimą iš Lietuvos. Ypačiai jiems skaudus Klaipėdos krašto gyventojų išvykimas į Vakarų Vokietiją, nes tokių išvykstančių atsiranda daug. Pagal Maskvos - Bonnos sutartį jie turi teisę išvykti į Vokietiją. Maskvos mastu — tai smulkmena. Jeigu jie apgyvendintų rusais visą karaliaučiaus sritį, tai keletas tūkstančių žmonių, iš Klaipėdos krašto yra tik smulkmena. Be to, sudarydami sutartį, sovietai pasitiekė propagandą iš Vilniaus, kad ji itikins "tarybinio rojaus" pranašumą ir išvažiuojančių bus mažai. Bet bolševikai apsiriko. Išvažiuoti, kad ir kaip būtų, nėra. Išvažiuoti beveik visi. Išvažiuoti pareiškimus duoda paprasti kolūkiečiai, darbininkai, medelauotojai, melžėjai, ordenuoti traktorininkai, kolchozų "brigadyriai", sovchozų skyrių valdytojai.

Sniekui gal ne tiek nuostolis, kiek nepatogu. Taip "pas mus visko yra", o visi stengiasi iš "gerovės" ištrūkti. Tuojau buvo paskelbta, kad esą yra specialii agentų, kurie klaidina žmones, kad žmonės išvažiuodami klysta, esą apie tai rodo jų atsiųsti "Tiesai" ir kitiems laikraščiams laišukai. Tiesa, tų laiškų dauguma skamba taip "korektiškai": "kad net ir išsireiškimai artimi Zimano ar Laurinčiuko mintims".

Nepamirštama nuolat paverkšlenti priekšant tautinį patriotizmą. Bedūšiai, girdi, tėvynės išsižada. Tie, kurie išvyksta į Kazakstaną ar Altajų, tai jie šitai daro "partijai pašaukus, širdžiai paliepus", o Vakaruošana išvyksta "išdavikai". Nelogiška, bet už tai abiem atvejais "patriotiška". O kurie jau išvažiavę į Vakarų, tai esą galisi, kaikas net grįžta. Vaje, kaip ten, Vakaruose, mažai žmonės uždirba! O kiek daug darbų, o kokios mažos bedarbių pašalpos! Ir kaip viskas brangu! O svarbiausia — "diskriminacija". Vokiečiai esą tokių nelaukia sau lygiai, tyčiojasi, stato prie sunkiausių darbų, apgaudinėja... Sių metų vasario mėn. "Svytyrus" Nr. 3 išspausdino pasakojimą "Pabėgimas iš tamsos". "Laisvė" iš "tamsos" parbėgęs emigravęs Evaldas Brinkmanas. Būdingiausia yra tai, kad Brinkmanas baigęs vidurinę mokyklą, tačiau savo nuomonės pats neužrašė. Po pasakojimo taip ir parašė: "E. Brinkmano pasakojimą užrašė A. Prokojavičius". Antras dalykas: Brinkmanas, išvykdamas į Vokietiją, dirbo tekintuju, o "parbėgęs" — mechaninių dirbtuvių viršininku (paslauga už paglaugą). Toliau, labai jau verksmingu tonu, bet visdėlto dalis teisybės: labai mažą bedarbių pašalpą jam Vokietijoje skyrė... O kaip gi dabar yra pavergtoje Lietuvoje? Jeigu dirbi sezoniniu darbininku dirpyne, plytinėje ar statybose, tai penkis, šešis mėnesius padirbėjęs, visą žiemą turi "atosogų" (tik neapmokamų). Atleido iš imonės dėl darbo stokos ar kita ko, — skubėję ieškoti darbo, nes ne tik kad niekas bedarbių pašalpos nemokės, bet dar apsaukus parazitui, nedirbančiam visuomenei naudingo darbo.

Brinkmano žmonai, baigusiai vidurinę mokyklą, pagal Brinkmano pasakojimą Vokietijoje, pasiūlė tarnaitės vietą! O Lietuvoje prie mokslo metu galą skambė: "Abituriente, tavęs laukia kolūkio laukai!"... Jei-

gu sumanytum darbuotis sparčiau ar raguoti fermoje, tai dar turėsi išlaikyti ir ciklą pasikaitų tuo klausimu, ar net trijų mėnesių kursas. Kiti argumentai, dėl kurių Brinkmanas "bėgo" atgal, nors ir nerašyti, bet galima patiems suprasti.

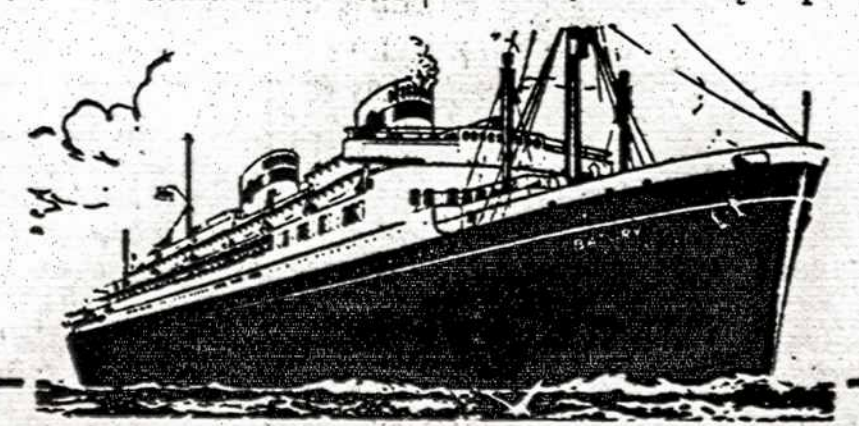
Zinoma, nevisi spausdinami laišukai yra prasimanyti, arba iš anksto užsakyti. Yra ir tikrai tokių, kurie nusivylę čia atvykę. Pažistu bent trejetą tokių asmenų, kurie tikėjosi dar geriau, negu rado iš tikrųjų Vakaruose. Darbavosi vienas pilietis Klaipėdos krašte viename rajone sandėlio vedėju. Kaip atitinkantis šias pareigas ženklas — kieme išdžiai pūpojo "Moskvicius". Dėl išaugusio "autoriteto" (taip dabar Lietuvoje vadinami išsišokę pilvukai), eilutė siūdavo pas siuvėją. Ir staiga sunudo, sužinojęs turintis teisę išvažiuoti, pabandyti laimę. Gabumų gi turis! O gal čia dar geriau seksis? Ir galitė įsivažiuoti, kaip ištyso veidas mano kaimynui, kai vokiečiai nepatikėjo "lagerleiterio" gabumais, juo labiau, kad jis beveik visai nemoka vokiečių kalbos. Aprašyti, žinoma, nepajėgsiu, bet įsivažiuoti galima ir tai, kas darėsi jo širdyje, kai jis pirmą dieną parėjo iš darbo nusidaužęs krumplius, bekradamas ir sunkvežimį kažkokius įrengimus. Per mėnesį laiko neliko "autoriteto", bet už tai sukietėjo delnai. Neteiko girdėti, ar jis mėgino imtis žygį grįžti atgal, ar ne. bet jo straipsnis "Tiesoje" galėjo pasirodyti. Kitas, sakytai, nevėlyk tautietis, matyti jau anksčiau mėgdavęs besaikį stiklėlį, "nusiškinsmo" ir čia. Kaip visada tokiais atvejais, kaloti visi, tik ne jis. Perėjo bent keliolika darboviečių, išsivaistė iš valdžios gautas pašalpas ir nutarė, kad Lietuvoje kur kas gyventi geriau. Kažkas jam anksčiau buvo parašęs į Lietuvą, kad norėtų grįžti. Gavo laišką su reikalavimu smulkiai aprašyti, dėl ko nori grįžti. Čia jis kreipėsi į mane, nes pats berašė. Aišku savaime, kad tie jo atsakymai būtų sudėti į ilgiausią vertkmingą "laišką iš Vakarų Vokietijos" ir patalpinti spaudoje. Prisipažinsiu, parašiau trumpai ir bešališkai, tačiau manau, šituo atveju "Tiesa" argumentais nepasinaudojo.

Kaip sutinkami ir įkurdinami Vakaruose atvykę iš Sovietų Sąjungos piliečiai — čia turbūt visiems žinoma ir aišku. Apie tai nėra ko rašyti. Kiekvienam greitai parūpinama darbo, nors geresnio būto kartais reikia ir ilgiau palaukti. Galima dar pridurti, kad tai daroma ne propagandos tikslu. Čia darbo užmokestis galas, bedarbiams mokamos pašalpos. Religinės organizacijos naujai atvykusius taip pat šelpia.

O kaip įsikuria grįžę į Lietuvą iš Argentinos, Urugvajaus ar Brazilijos? Nors jokių organizacijų, kurios rūpintųsi darbu ar patogiu (tik neapmokamų). Atleido iš imonės dėl darbo stokos ar kita ko, — skubėję ieškoti darbo, nes ne tik kad niekas bedarbių pašalpos nemokės, bet dar apsaukus parazitui, nedirbančiam visuomenei naudingo darbo.

Brinkmano žmonai, baigusiai vidurinę mokyklą, pagal Brinkmano pasakojimą Vokietijoje, pasiūlė tarnaitės vietą! O Lietuvoje prie mokslo metu galą skambė: "Abituriente, tavęs laukia kolūkio laukai!"... Jei-

(Nukelta į 8 psl.)

APLANKYKITE SAVO TĖVYNĘ!

VYKITE PATOGIAI IR KOMFORTISKAI ZINOMU

M.S. BATORY

Gdynia America Line laivų, iš Kanados uostų į Southamptoną, Kopenhagą ir Gdynią Baltijos pakrastyje (Lenkijoje), ir iš ten traukiniu ar autobusu į visas Rytų Europos dalis.

Batory — tai modernus, be dėmės išvarus laivas, su nepaprastai gražiais išpuoštais svečių kambariais ir patogiomis endromis kabinomis. Jis pasižymi šiuo draugiškumu, tradiciniais puikiais valgiais ir mandagiu patarnavimu, siekiančiu patenkinti keleivius ir jiems padėti.

DAR TURIME VIETŲ PAVASARIO KELIONĖMS IŠ MONTREALIO — GEGUŽES 17, BIRŽELIO 13.

Kitų kelionių datas:

Ilepos 11, rugpjūčio 10, rugsėjo 8, spalio 6, lapkričio 7.

275 SVARŲ BAGAZAS ASMENIUI NEMOKAMAI.

Dėl rezervavimo ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių agentu arba

GDYNIA AMERICA LINE

220 BAY STREET

TORONTO 1, CANADA

DĖMESIO
TORONTO NAMŲ
SAVININKAMS

Visas Toronto Hydro Electric sistemos personalas ir pagal sutartį dirbantieji Toronto Hydru, kuriems yra leistina įeiti į jūsų namus, yra aprūpinti ir turi nešioti visą darbo metų oficialų ženklą.

(Dvigubai didesnis, negu nešiojamas)

Viršuje yra parodomasis mėlynos, baltos ir auksinės spalvos ženklas nešiojamas skaitliukų tikrintojų ir kitų sistemos tarnautojų, kuriems yra leistina patikrinti skaitliukus ir kitus elektros įrengimus, naudotojų patalpose.

(Natūralaus dydžio)

Viršuje parodomasis mėlynos, baltos ir auksinės spalvos ženklas, plieno fone, nešiojamas vandens šildymo tarnautojų ir pagal sutartį dirbančiųjų Toronto Hydru, siųstų atlikti darbą naudotojų patalpose.

Jeigu betkas sakytusi esąs Toronto Hydro tarnautojas ar norėtų Toronto Hydro reikalais įeiti į jūsų namus, turite prašyti parodyti šį oficialų ženklą, prieš leidžiant į savo namus.

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

Garden Ave. - High Park
\$1,000 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas alyva apšildomas, 2 virtuvės. Pilna kaina \$15,000.

Roncesvalles - High Park
\$2,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas su dviem garažais, vandeniui alyva apšildomas, 2 virtuvės. Tik keli namai nuo Roncesvalles. Viena atdara skola balansas. Tikrai geras pirkiny. Pilna kaina \$15,900.

Swansea
4-tas namas nuo Bloor
\$16,900 pilna kaina, \$4,000 įmokėti, 6 kamb., atskiras mūrinis namas su garažu ir sandėliuku šalia alyva apšildomas, dar vienas kambarys yra rūšyje su mažą virtuvėlę ir vonia su tualetu. Viena atdara skola balansas 10 metų.

Indian Rd. Cres.
Originalus duplexas
\$2,000 įmokėti, 11 kambarių duplexas, 5 kamb. pirmame aukšte ir 6 kamb. antrame aukšte. Vandeniui alyva apšildomas. Du atskiri pečiai, vienas beveik naujas. Atskiri rūšiai kiekvienam butui su skalbykla. Didelis kiemas, tuojau galima užimti. Pilna kaina \$21,500.

Rusholme Rd. - College
\$6,000 įmokėti (gal užteks \$5,000), 8 kambarių per du aukštus, mūrinis, gerų plytų namas su garažu, 2 virtuvės, ekstra kambarys rūšyje, kvadratinis planas, gražūs dideli kambariai, viena skola balansas 10 metų, pirmą kartą parduodamas, 200' sklypas.

Oakwood - St. Clair
\$5,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniui alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansas 10 metų lengvi mokesčiai.

Bloor - Indian Grove
\$29,000 pilna kaina, 12 kambarių atskiras mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir garažu, didelis kiemas, vandeniui alyva apšildomas, 5 kambariai pirmame aukšte, 3 vonios, 3 virtuvės, ekstra kambarys rūšyje su išėjimu į garažą. Namas labai gerai stovi. Dideli kambariai, visai arti Bloor.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255
Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiuos skelbimus su tinkamo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitieraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.

507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS

ED. KONDRATAS

MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ siuvėjas

1113 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5434

Didelis pasirinkimas angliško medžiagų kostiumams bei paltams.

WALLY'S GARAGE

PERSIKELĖ iš 5 Robert St. į NAUJAS PATALPAS

726 Lansdowne Ave. Tel. LE. 3-0631

(Tarp Bloor ir Dupont)

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami PIGIAU
Ietuviškame WALLY'S GARAGE. Sav. VI. Taryvas.
Automatinė transmisija pigiomis kainomis, išorės taisymas (Body repair), dažymas ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai.
Darbas garantuotas.

726 Lansdown Ave. Tel.: darbe LE. 3-0631, namuose RO. 3-2445

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W., tel. LE. 4-9211

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų ir biiznio. Duodamos 5% paskolos perkantiems namus. Įvairiais reikalais kreipkitės į šiuos mūsų agentus:

Eglington - Yonge
\$5,000 įmokėti, 8 kambarių, 2 augtų, atskiras, mūro, visai nauja moderniškiausia virtuvė, alyva vandeniui apšildomas, kambariai kvadr., dideli, iš lauko gerai atrodą, 10 metų privatus įvažiavimas, garažas, gražus kiemas. Kaina \$21,900.

Bathurst - Glencairn
\$3,000 įmokėti, 5 kambarių, mūro bangaliukas, gražus didelis kiemas. Kaina \$13,000.

Bloor - Dovercourt Rd.
\$3,000 įmokėti, 8 kambarių, mūro, 2 garažai, 2 virtuvės, kaina \$15,900. Skubus pardavimas. Naudokites progą.

Bloor - Gladstone
\$5,000 įmokėti, 6 kambarių, mūro bangaliukas, labai gražus kiemas, tik vienai šeimai, 2 garažai. Kaina \$17,000.

Bloor - Willard
\$7,000 įmokėti, 8 kambarių, mūro, atskiras, mod. virtuvės, garažas, šoninis įvažiavimas. Kaina \$21,000. Žemės ūkiai

\$3,000 įmokėti, 15 akrų, labai geros dirb. žemės. Visi trobesiai geri, netaisoma pridėti. 80 m. nuo Toronto, 40 kelias — Dundalka. Kaina \$11,800.

Wasaga - 26 kelio
\$4,000 įmokėti, 280 akrų geros žemės su trobesiais ir gražioj augstoj vietoj. Kaina \$18,800. Skubus pardavimas.

Woodstock
\$25,000 įmokėti, 48 sejam tabako, 8 džiovintuvai, 2 patalpos daiginti, valymų rūšiavimui, trobesiai geri. Kaina \$100,000 — prašo.

J. KUDABA

Namų tel. RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais į EXTRA REALTY LTD.

Čia rasite ekstra sąžiningą patarnavimą.

ST. DARGIS

Telefonai: istaigos LE. 4-9211, buto RO. 6-9683

Kreipkitės visais reikalais į EXTRA REALTY LTD.

Čia rasite ekstra sąžiningą patarnavimą.

SPORTAS

PABALTIEČIŲ SPORTO SVENTĖ

Kanados pabaltiečių metinė sporto sventė įvyks šį savaitgalį Central YM CA — 40 College St. patalpose. Lietuvių atstovauja pajėgiausius mūsų vyrų, moterų ir jaunių komandas. Ypačiai verta pamatyti latvių-estų tinklinio rungtynes, kurių komandos šioje sporto šakoje yra vienas pajėgiausių Kanadoje. Be tinklinio ir krepšinio rungtynių sventėje dalyvaus latvių ir lietuvių tautinių šokių vienetai bei estų moderniosios gimnastikos grupė.

Sventės programa:
Penktadienį, gegužės 5 d.:
7 val. jaunių krepšinis — estai-latviai; 8:30 val. vyrų krepšinis — estai-latviai.

Šeštadienį, gegužės 6 d.:
1.30 val. jaunių krepšinio finalai didžiojoje saleje — lietuviai — estai-latviai nugalėtojai; moterų krepšinio finalai — lietuvės — latvės, mažojoje saleje;

3 val. latvių tautiniai šokiai
3.10 val. estų modern. gimnastika,
3.30 val. lietuvių tautiniai šokiai,
3.40 val. atidarymo iškilmės,
4 val. vyrų krepšinio finalai — lietuviai — estai-latviai nugalėtojai;
5.30 val. moterų tinklinio finalai — latvės — estės,
6.30 val. vyrų tinklinio finalai — latviai-estai.

Pabaltiečių Sporto Federacija
S. AMERIKOS PABALTIEČIŲ SPORTINIS VARYŽYBOS 1961 M.

S.M. sueina 4 metai nuo pabaltiečių varžybų atgaivinimo S. Amerikos kontinente. Kanadoje tokios rūšies varžybos pradėtos vykdyti žymiai anksčiau, tačiau tik 1957 m. Clevelande pirmą kartą buvo prastos varžybos, apimančios JAV-bių ir Kanados sportininkus.

Kadangi šiemetinės varžybos yra 5-sios iš eilės, bendrų lietuvių ir latvių susitarimu, nutarta jas praversti plačiau ir išskilmingiau. Planuojama nukaldinti specialius medalius, kuriais būtų apdovanoti 3 pirmų vietų laimėtojai individualinėse varžybose ir pirmų vietų laimėtojai komandinėse. Tuo būdu šiemet išėitų lyg ir savotiški pabaltiečių "Olimpiniai metai".

Pagal lietuvių ir latvių tarpusavio susitarimą ir abiejų pusių sportinių vadovybių patvirtinimą šiais metais

Š. Amerikos sporto žaidynių nuotrupos

Pirmieji sportininkai, pasiekę Toronto, buvo du Brooklyn LAK krepšininkai. Tačiau pats plaukimas į žaidynes prasidėjo apie 1 val. nakties, o tikra spūstis prie registracijos staliukų — tarp 7-8 val. ryto. Daug jaunimo, daug pažįstamų veidų iš Vokietijos stovyklų, daug artimų bičiulių, nematyti "šimta metų". Su kiekvienu teko trumpai pasikalbėti, paspausti ranką, tačiau besitartinčių rungtynių laikas, nusiplojimas kelionių dulkėmis, išskirdavo trumpais žodžiais — pasimatysime vėliau. Panašiai atsiveikinau su kolega Edvardu Sulaiciu, tikėdamas plačiau su juo išsikalbėti apie tilpus straipsnį "Drauge" š.m. balandžio 7 d. "iš gerų pavyzdžių mokymės". Jame jis rašė, kad iš vienuolių S. Amerikos lietuvių sporto žaidynių nėra ko daug tikėtis, kad reikės bėgti po įvairios miesto dalies išmėtytas sales ir t.t. O vienas sakiny net taip skambėjo: "neatrodo, jog čia sulauksime daug žiūrovų ir tos paklios nuotakios, kuri turėtų vyrauti panašiose žaidynėse".

Jeigu į JAV Sporto Apygardos pirmenybes Chicagoje atsilankė 50 žiūrovų, tas dar nereiškia, kad panašiai patės turi būti Kanadoje. Hamiltone, skaitančiam 1200 lietuvių, KSA pirmenybių baiginius susitikimus stebėjo 400 žiūrovų. Toronte, eilines jaunų ar jaunųjų rungtynes stebi 100 asmenų, nekalbant jau apie lygos pirmenybių žaidimus, kai Priskelimo salė dažnai netalpa sporto mėgėjui! Atrodo, kad kolega E. Sulaicius savo straipsnio sakinius norėjo kiek sušvelninti įdėdamas žaidynių aprašymą ("Draugas" š.m. balandžio 20 d.) pažymėdamas, kad baiginius susitikimus stebėjo 400 asmenų. Na, tai tau! Ir vėl didžiausia klaida! Vien tik jėgi m bilietų sekmadienį parduota daugiau kaip keturi šimtai. O kur visi sportininkai, į jė registracijos dalyvių kortelėm (jų žaidynėse buvo 418), kur garbės svečiai, organizacinio ir varžybinio komitėtų dalyviai, kur vaikai ir išilauzė per duris "nematomai"? Gaspadoriškai skaituojant, sekmadienio rungtynes stebėjo beveik 800 asmenų. (Šiuo reikalu žiūr. E. Sulaicius str. šiame "T2" nr. "Čikagos vaizdai ir vargai". Red.).

Nemažą galvosūkį organizaciniam komitetui sukėlė FASK-to pagėdaiavimas surengti sportininkų parada. Kiek ankstesnių žaidynių praktika parodė, daug vargo sudarydavo surinkti dalyvių sportinę aprangą, kadangi vieni klubai jau būdavo eliminuoti iš žaidynių, išsiskirtę poliusi, kitieis laikas buvo nepatogus. Nutarta parada surengti sekmadienį, baigminių rungtynių metu, užtikrinant bent šiek klubų dalyvavimą. Paradas buvo numatytas po vyrų rungtynių. Deja,

yra numatoma seką varžybos:

1. Pabaltiečių krepšinio, tinklinio ir stalo teniso 1961 m. varžybos įvyks gegužės 13 d., šeštadienį, Niujorke. Pabaltiečių Sporto Federacijos pavedimu, varžybas vykdys lietuviai — FASK-tas.

Varžybų programai krepšinis vyrams ir jauniams. Tinklinis — vyrams ir moterims. Komandinis ir individualinis stalo tenisas — vyrams ir moterims.

Individualiniai stalo teniso dalyviai registruojasi prie sporto klubus ar tiesioginiai FASK-te adresu: 360 Palmetto St., Brooklyn 7, N.Y. Registracijos terminas — gegužės 6 d.

2. Pabaltiečių lengvosios atletikos, plaukimo ir lauko teniso 1961 m. pirmenybės numatomos liepos 22-25 d. Clevelande. Varžybas rengia lietuviai. Vykdo — Vid. Vakarų Sporto Apygarda ir Clevelando LSK Žalbas.

3. Pabaltiečių 1961 m. futbolo turnyro data dar nenustatyta.

Visais pabaltiečių sportiniais reikalais prašoma kreiptis į PSF-jos lietuvių sekcijos atstovą Algirdą Bielskų, šiuo adresu: 1211 Carlyon Rd., East Cleveland 12, Ohio.

PSF-jos lietuvių sekcija

VYCIO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės Trinity RC patalpose galutinai nutraukiamos.

Lengv. atletikos treniruotės bus pradėtos artimiausiu laiku. Treniruotių vieta ir laikas bus paskelbtas.

Lauko teniso treniruotės ir šiais metais bus vykdomos Trinity aikštėse. Kurios dienomis treniruotės vyks bus paskelbtas.

Sokiai Catholic Inf. Centre saleje, 830 Bathurst St. — į šiaurę nuo Bloor, įvyks šie seštadienį. Pradžią 7.30 val. v. Visus kviečiame atsilankyti į paskutiniuo šio sezono šokus.

Stalo tenisininkai žaidynėse nors ir pelnė daug taškų, tačiau tik neskėmingo burtų pasiskirstymo dėka, negalėjo laimėti taškų dar padauginti. Burtai daugumoj lėmė, kad vyčiaičiai pirmuosius susitikimuose tapo praeininkais. Vyrų komandinėse varžybose vyčiaičiai įveikė LAK 5:2, Lietuvai 5:3 ir finalo kovą 5:1. Komandą sudarė Gvildys, Nesukaitis, Vaicekaskaus. Moterų komandą sudarė Kasperavičiūtė ir Sabaliauskaitė. Burtų dėka, neatvykus Ko-

vo ir Neries komandoms, teko žaisti tik finale su Žaibu, kurį nugalėjo 3:1. Tinklininkai šį kartą nežaidė vienas rungtynes prieš žaidynių nugalėtoją ir ypatingai negalėjo pasirodyti. Tačiau antram etapui surinkti 10 taškų rodo, kad ir čia kova kartais buvo apylygi. Komandoje žaidė: Balys, Balys, Vinc. Balinas Vyt. Balinas, Bacevičius, Dobilas ir Preikšaitis. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Šią savaitę pradėdamos lengvosios atletikos ir lauko teniso treniruotės. Lengv. atletikos treniruotės vyks Swansea parke, ten pat kur praėjusiais metais, kiekvieną antradienį nuo 7 iki 9 val. vak. Lauko teniso treniruotės yra gautos High Park aikštės sekančiom dienom: antradienis ir ketvirtadienis Nr. 1 7-9 val. vak., trečiadienis ir penktadienis Nr. 2 7-9 val. vak.; šeštadienis Nr. 1 nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Nori treniruotis lengvoje atletikoje atvyksta tiesiog į Swansea parko stadioną; gi lauko tenise — registruojasi pas D. Laurinavičių, A. Sapijonytę ar Tėvą Paulių, OFM.

Šį seštadienį Kanados pabaltiečių sporto sventė. Lietuviai, kaip praėjusių metų čempionai vyrų, moterų ir jaunių krepšinyje, žais tik finaluose su estai-latviai nugalėtoju. Sventės programą žiūr. augščiau.

WELLAND, Ont.

MOTINOS DIENOS minėjimas įvyks gegužės 7 d., sekmadienį, tuojau po pamaldų, 12.30 val. St. Mary bažnyčioje saleje, 337 Helles Ave.

LONDON, Ont.

VEL TOKSTANTINE HAMILTONO L. NAMAMS. — Po ilgesnės pertraukos, gavęs ilgąjį 3-jų dienų savaitgalį laisvą nuo darbo Stelcoje, bal. 22 d. rytą su Pr. Rakausko pagalba ir jo puikūs Buicko nesami išsijudome trečią kartą pas Londono lietuvius.

Po antrojo lankymosi, kuris buvo palyginti blankus, nieko ypatingesnio nesitiekė, todėl ir londoniečių padaryta stajmena buvo daug įspūdingesnė: grįždamas bal. 23 d. į namus jaučiau "kaip devintame rojuje": iš mažos ir tolimos nuo Hamiltono kolonijos vežėms jau antrą tūkstantinę L. Namams finansuoti.

Kiekvienam dideliame darbiu išbaigti reikia nenuvargstančių entuziastų. Ikišiol HL Namus Londone reprezentuoja Edm. Cienas, nuosirdus vilnietis; P. Kuosa ir J. Butkus. Ir šį kartą tik jų nuosirdumo dėka mūsų išvyka buvo sėkminga.

Pirmiausia stabtelėjome pas P. Kuosą, gyvenantį pas žarasiškus p. Kuzmus. Nuplovę keliones dulkes, P. Kuosa vadovaujami, pasukome pas broliu Udravirius. Benjaminas tuojau įteikė \$100 čekį, o Zigmas tuo tarpu negalėjo, nes visas sutaupas sudėjo į ką tik nupirktą mašinų taisymo garažą.

Vilnietį A. Kalnėną radome besivežiojančią pas P. Merkį. A. Kalnėnas tuojau įteikė \$100, o kita įskaičiai pažadėjo priijusti birželio mėn. Tai vilnietiška dvasia, kurią išaugino okupuota persekiojimai. Idomus mielojo Merkio asmuo. Turėdamas 78 m. jis atrodo mažiau 15 m. jaunesnis; pilnas energijos ir sveikatos. Jis pažadėjo jį kartą irgi lįti paremti.

Tolimesnis sustojimas — pas Londono liet. gyvenimo judintojus — Edv. ir Ireną Daniliūnus. Edvardo nerado me namuose, bet reikala sutvarkė jo mieloji žmona, įteikusi \$100. Tai didelio pasiaukojimo savajai tautai šeimai. Norėdamas išauginti vienturtį šeimą, tikru lietuviu, nepagalėjio stambokio išlaidų siųsti į lietuvišką pranciskono vedamą gimnaziją Kenebunkport, Maine.

Pasukome pas E. ir L. Cienus. Čia Edmundas įteikė antrą šimtą, P. Kuosa taipgi antrą ir užbaigė dieną su \$500.

Sekmadienio rytas retai gražus. Nedelsdami telefonu susitarė su mieluojuo J. Butkum, kuris perima tolimesni vadovavimą. Pirmas sustojimas pas M. Stankienę, kurios duosnumas buvo šio laikraščio puslapiuose minėtas. Ji tuo pasirašo \$200 čekį. Ir pasitartinę su J. Butkumi, įteikė mielinis sustojimas Emery g-vėje. Nuosirdus Jonas Jacyna įteikė šimtinę grynais, o broliui Bronius ir Juozas Misai užbaigia tūkstantinį, įteikdami L. N. kiekvienas po \$100. Malonu pastebėti, kad P. Misai yra gabūs statybų rangovai ir dar nors jauni amžiumi, bet stipriai įsitvirtinę šiame versle.

Kaip Tamstoms, mielieli londoniečiai lietuviai, už Jūsų gerą širdis atidėkoti! Tikrai nesurandų žodžių. Kaip Liet. Namų įsigijimo darbas sunkus, tepatirs tas, kas pabuv virš 5 metų mano vietoje. Dar karta visiems gražiausias aciu ir iki pasimatymo šio žydiniojo gegužio pabaigoje!

St. Bakšys

Karlsruhe. — Buves V. Vokietijos parlamento atstovas Alfred Frenzel nuteistas 15 metų s. darbų kalėjimo už šnipinėjimą Čekoslovakijos naudai.

Speciali nuolaida 40-čiai sv. maisto

I LIETUVIA IKI BIRŽELIO 15 D. IŠKAITINTI VISUS MOKESKUS.

GAVERNAMI NIEKO NEMOKA.

40 svarų cukraus — \$23.80, buvo \$26.00
40 svarų ryžių — \$26.20, buvo \$29.00
40 svarų taukų — \$40.80, buvo \$44.00
40 svarų baltų miltų — \$32.20, buvo \$37.20
40 svarų bekonos — \$53.60, buvo \$57.60

Dėl pilnų informacijų prašome rašyti ar skambinti:

MAZAR TRADING CO. LTD.

863 QUEEN ST. W. • TORONTO 3, ONT. • TEL. EM. 3-5520

Dovanos ūkininkams ir miško kirtėjams

No. 1. Skustuvas ir plaukamas kirpti masinėle "Solingen" \$5.00; \$7.50.
No. 2. Plaukamas kirpti masinėle "Solingen" 1 japoniška gėlėta ar ornamentuota vilnonė ir gėlėta ryon crepe skarelė \$4.50; \$6.50.
No. 3. 6 įvairių raštų japoniškios vilnonės ir 8 ryon crepe skarelės \$12.00. Už \$1.95 gausite prie siuntinio nikelinius kirpyklos žirkles.

Visos prekės pirmos rūšies. Kainų skirtumas priklauso nuo masinėlio dydžio. Siųskite čekį ir adresą pasirinktam siuntiniui, ir Jūs tikrai būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

MARTIN SUPPLY CO., 2620 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill., USA.

REALTORS

527 Bloor St. W.

Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamąjį turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.

Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biiznių, farmų sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.

Geriausios morgungių gavimas bei sudarymas visame Toronte.

MARGARETTA — BLOOR

\$1,900 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, naujas šildymas, vieta garažui. Kaina \$12,900 ir vienas morgungių balansas.

BABY POINT — WARREN PARK

\$2,000 įmokėti, keletos metų senumo, 6 kamb. mūrinis namas, privatus įvažiavimas, 20 metų skola iš 5%.

HIGH PARK — RONCESVALLES

\$2,000 įmokėti, 8 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, naujas šildymas, garažas.

RUNNYMEDE — BLOOR

\$3,000 įmokėti, 6 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, puikus didžiulis kiemas.

BLOOR — OSSINGTON

\$3,000 įmokėti, šiuokščių plytų puikus atskiras 5 kamb. bungalas, vandeniui alyva šildomas, moderni virtuvė, 4 dalių vonia, garažas su privačiu įvažiavimu, vienas atviras morgungių balansas.

PACIFIC AVE.

\$3,500 įmokėti, 11 kamb. per du aukštus, atskiras mūrinis namas, vand. alyvos šildymas, 2 virtuvės, 3 vonios, garažas, ilgos išimokėjimo sąlygos, pilna kaina tik \$15,700.

SWANSEA

\$4,000 įmokėti, 8 kambarių per du aukštus, atskiras mūrinis namas, 2 vonios, kvadratinis planas, privatus įvažiavimas.

SWANSEA

\$6,500 įmokėti, gražus 2-jų miegamųjų, 6 metų senumo, atskiras mūrinis bungalas, centrinis planas, pušiai baigtas recreation kambarys, garažas su privačiu įvažiavimu, 18 metų atvira skola.

BLOOR — HIGH PARK

\$15,000 įmokėti, 6 atskiri butai, vienu metų senumo, puikus atskiras mūrinis pastatas, vandens alyva šildymas, garažai, didžiulis kiemas, ilgos ir lengvos išimokėjimo sąlygos. Zema kaina, arti Bloor.

P. KERBERIS

Darbo telefonas LE. 2-4404

Namų telefonas LE. 5-1584

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

J. RUKŠA

LE. 2-4404

Namų telefonas LE. 6-9165

"Žiburių"

spaudos bendrovės

Šerininukų susirinkimas šaukiamas š.m. gegužės 6 d., šeštadienį, 2 val. p.p., priestate virš "Teviskės Žiburių" redakcijos, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Susirinkimo dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Met. smo prot. skaitymas,
3. Išdinkimo pranešimas,
4. V-bos pirm

Ken WILES

REALTOR LTD.

**2279 Bloor St. W. (prie Durie St.)
Telefonas RO. 6-9241**Didžiausias pasirinkimas namų - būdų visame Toronte.
Nuosirdus ir sąžiningas pataravimas.
Rūpestingas mokiųjų sutvarkymas.**Bloor - Kennedy**
\$1,000 imok., 6 did. kamb. mūr., mod. virt., 4 gab. mod. vonia, naujas alyvos šild., graži vieta. Galima tuoj užimti. Prašo tik \$11,000.**Swansea - Bloor**
\$1,500 imok., atsk., mūr., 10 kamb. originalus duplexas. Atskiri įėjimai, 2 sild., 2 rūšiai, 2 garažai, 2 vonios, virt., Viskas įrengta dviem šeimoms. Naujas vand. alyva šild. Skubus, pigus ir retai pasitaikantis pirkinys. Vienas atviras mokiųjų 10-čiai metų. Prašo \$15,500.**Jane - Baby Point**
\$1,500 imok., 6 kamb., 3 m. senumo, mod. įrengtas mūr. namas. Tinka veinei šeimai. 20-čiai metų išmokėjimas 5½%. Priv. įvažiav. Graži vieta.**Annette - Runnymede**
\$2,000 imok., 7 kamb. per du augštus, mūr., 4 kamb. pirmame augšte. Mod. virt., vienas atviras mokiųjų. Galima tuoj užimti. Prašo tik \$12,500. Verta pamatyti.**Bloor - Swansea**
\$4,000 imok., arti Bloor du namai 6 ir 7 kamb. per du augštus, geras išplanavimas, gražus kamb. mod. virt., priv. įvažiav., garažai. Verti dėmesio. Prašo \$18,000.**Bloor - Jane**
\$4,000 imok., mūr., atsk., 8 kamb. per du augštus, 2 mod. virt., 2 vonios, did. kiemas, šoninis įvažiav. Namai labai svarūs iš lauko ir vidaus. Arti susisiek. Parduos už \$19,000.**Jane St. - Foxwell**
\$4,000 imok., 5 kamb., naujos statybos bungalovas, 3 mod. įrengti kamb. rūšyje. Viskas gražiai išdėžyta, vand. alyva šild., priv. įvažiav. garažas. Puikus gyventi ir nuomoti.**Bloor - Indian Rd.**
\$5,000 imok., 11 kamb., per 3 augšt., 2 vonios, 3 virt., vand. alyva šild., lengvai galima perdirbti į duplexą. Pard. su visais baldais. Vienas mokiųjų išmokėjimui 10-čiai mt.**Bloor - High Park Ave.**
\$5,000 imok., graži plytų, atsk., 10 kamb., 4 kamb. pirmame augšte, įrengtas rūšys, vand. alyva šild. Labai graži vieta. Skubus pard. Prašo \$21,000. Verta pamatyti.**S. JOKUBAITIS**PARUPINU MOKIČIUS REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.
Telef. RO. 6-9241. Namų RO. 6-0417**Collingwood, Wasagos, Stayner**

apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą ūkių - farmų, gazolino stočių, vasarnamių, garažų, įvairių būdų ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMASDėl informacijų rašykite: BOX 83, COLLINGWOOD, ONT.
G. D. HUNT REAL ESTATE
Istaigos:
128 Hurontario St.
Collingwood, Ont.
Tel. 1516**TAUPYK IR SKOLINKIS****Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"**Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario.
Telefonas LE. 2-8723.Už santaupas moka nuo 4% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%.
Už paskolas - mokiūsiams - 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p. ir vakarais nuo 5.30 iki 9 val. vak.; antradieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p. ir vakare nuo 7 val. iki 9 val. vak.; trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p.**PLUMBING and HEATING**

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandeus apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

DUFFERIN RADIO and TVSALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Pritęsus specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals**A. P. GARAZAS**1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuojamas.
Sav. Ant. Paškevičius**VALAU FOTELIUS**IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 1-6455, LE. 3-4912.**VISU RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAIŠYMAS**
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuojamas.
Lietuvius savininkas A. Šimonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225**J. BARAKAUSKAS****Elektros****kontraktorius**Visų rūšių elektros įrenginiai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.**VYRISKŲ IR****MOTERISKŲ RŪBŲ****siuvėjas**A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškių medžiagų. Augštesnės klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO.
Telefonas LE. 1-1432.**Taisau televizijas, namų ir auto radio.**Raštu garantuojamas darbas ir dalys. A. GRYBAS.
Tel. LE. 2-7284**NAUJAME MODERNISKAJ ĮRENGTAME****MOUNT ROYAL MOTORS**
geraže jės galite savo automobilio patiesimo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patirtimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechanikos patiesimus, su lankstymu ištaisymus, dažymą, priekinių ratų suregulavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškai ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakitimus — nuo \$18.00.Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiška patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. — Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., 1 vakarus nuo Six Point).**TAUTOS FONDO VAJUS**

Kiekvieną pavasarį Tautos Fondas rengia vajų ir aplanko vidus Toronte gyvenančius mūsų tautiečius. Si graži lietuviška tradicija bus tęsiama ir šiemet. Tautos Fondo atstovai pasirodė taip svarbų ir nelengvą darbą pradėti.

Pasaulio įvykiai keičiasi ir bresta neįprastu greičiu. Ypač mes negalime šiuo metu pasilikti pasyvūs įvykių stebėtojai, kai tautos bando nesėkmingai nusikratyti bolševikinio imperializmo. Lietuviškoji kova prieš okupantą turi būti tęsiama su dar didesniu kovingumu. Siemiet sukanka 20 metų, kaip lietuvių tauta ginkluotu sukilimu nusikratė rusišką okupantą jungo ir atstatė valstybinę nepriklausomybę. Nors laikas ir aplinkybės po tiek metų vesti pradėtą kovą yra pasikeitusios, tačiau tos kovos dvasia ir tikslas lieka tie patys. Laiškas, siuntinys ir lietuviškas žodis iš laisvojo pasaulio mūsų pavergtiems tautiečiams tėvynėje ir iš tremime yra ramčiai, kurie padeda vesti tą nelygią kovą. Lietuviškos transliacijos iš Madrido, Vatikano ir Romos radijo stočių esti mūsų brolių ir sesių godžių klausomios. Tautos Fondo surinktų aukų didžioji dalis kaip tik ir eina tu valandėlių programų paruošimui bei palaikymui. Laiškas lietuviškas žodis per radiją yra didis moralinis pastiprinimas ir ginklas toji žūtutinė kovoj.

TF Toronto skyriaus valdyba, suprasdama momento ir reikalo svarbą, atspaudė ir išsiuntinėjo laiškus visiems Toronte gyvenantiems tautiečiams, prašydama aukų minėtųjų liet. radijo valandėlių išlaikymui. Valdyba tikisi, kad Tautos Fondo atstovai — aukų rinkėjai susilauks nuosirdaus ir pritariančio visų torontiečių atsiliepimo taip paramos reikalingame darbe.

TF Toronto sk. v-ba

Toronto "Parama" skaičiais

Neseniai atšventę "Paramos" aštuonių metų sukaktį su milijono dolerių apyvarta ir 1412 narių skaičium, džiaugsmingai pasiektu laimėjimu, bet vėliau pasirodė, kad estai mus pralenkė. Jų kredito kooperatyvo apyvarka buvo 2 milijonai dolerių ir narių skaičius 2000. Tai beveik dvigubai. Latviai gi toli nuo mūsų atsiliek.

Jų kredito kooperatyvas — Latviesu kreditsabiedriba 1960 m. turėjo apyvartą tik \$180,594, narių 352, pelno \$1800.
"Paramos" indėliai ir paskolos yra maždaug vienodai — \$660,000 ir \$640,000, neskaitant mokiųjų. Tokiu būdu kiekvienam "Paramos" nariui vidurkis išeina tik \$460. Jei visi Toronto lietuviai laikytų savo indėlius ir imtų paskolas "Paramoj", tai laikantis dabartinės proporcijos, susidarytų narių skaičius 3000, indėlių ir paskolų po pusantro mil. dol.

bendra apyvarta 2½ mil. dol., gryno pelno \$60,000. Estai būtų pralenkti.

Šių viliojančių skaičių nesunkiai pasiekti, jei kiekvienas "Paramos" narys įtikintų savo draugą perkelti sąskaitą iš kanadiško banko į lietuvišką "Paramą". Aš jau seniai laikau "Paramos" šėrų stoj \$1000, kurie man duoda \$50 nuosimčių ir \$2000 nemokamo apdraudimo. Turiu ten ir kitą stą — einamąją, kurios sumos nuolat keičiasi, bet ir iš jos gau- nu 4%. Be to, laisvu laiku vakarais, be jokio skubėjimo, viską "Paramoj" atlieku. Tai kam nam reikalingi kiti bankai? P. L.

• Pasaulyje kalbama 2796 kalbomis, iš jų Europoje — 120.
• Gaidys keliasis anksti, bet piktadaris dar anksčiau.
• Vilką vijus, nors uodega atiteko.**PADĖKOS****Padėka**

Per šio laikraščio skiltis noriu išreikšti viešą padėką visiems, suteikiusiems man didelę moralinę ir materialinę paramą, sąryšyje su įvykiais Maskvos burmistro lankymosi proga Niagara Falls.

Buvau labai maloniai sujaudintas ir nuteiktas tokiu greitu ir plačiu reagavimu. Nesijaučiau, kad bučiau vergtas tokio didelio įvertinimo. Esu gavęs laiškus iš tolimų Kanados ir Amerikos vietų. Esu gavęs simbolinę dovana — p. Sakavicius iš V. Vokietijos vieno vokiečio advokato.

Nėra įmanoma išvardinti visus, prisidėjusius prie bylos laimėjimo vienoki ar kitoki būdu.

Pirmiausia noriu padėkoti iniciatoriams ir šiai bylai vesti sudaryto komiteto nariams: J. Matulioniui, kun. P. Azubalui, J. R. Simanavičiui, dr. J. Sungailai, Sakalui, A. Rinkūniui, dail. Pautieniui, V. Ausrotui ir kt.

Komiteto narių pastangomis šiai bylai vesti buvo gautas vienas geriausių Kamos advokatų A. Maloney, M.P., kuriam tenka mano didžiausia padėka. Bylos reikalų jis lankėsi net kelis kartus Niagara Falls ir nieko nepaėmė už bylos vedimą.

Dėkoju savo parapijos klebonui Tėvui B. Mikalauskui, OFM, ir Niagara pusiasalio tautiečiams, parėmusiems mane per St. Catharines ir Welland apylinkių valdybas. Gaila, neturiu aukojusių pavardžių.

Dėkoju Niagara pusiasalio ramovėnams — už gražų albumą ir už ramovėnų vėliavos pašventinimo akto kopiją su specialiu įrašu.

Dėkoju Hamiltono tautiečiams, aukojusiems per Hamiltono apyl. v-bą, kurių pavardžių taip pat negaliu išvardinti neturėdamas aukojusių sąrašo.

Dėkoju taip pat visiems tautiečiams, parėmusiems mane per Toronto apyl. v-bą: J. Matulioniui, kun. P. Azubalui, kun. B. Pacevičiui, Tėvams pranciškonams, Vilniečių sąjungai, J. Stonkui, B. Stonkui, J. Morkūniui, J. Beršėnui, Vaitkevičiui, A. Kuzmarskiui, J. Zadeikiui, J. Papieviui, M. Reginai, dr. K. Liutkui, dr. J. Urbaičiui, dr. A. Valadkai, J. Margiui, St. ir J. Valatkoms, L. Karosienėi, J. Tunaičiui, J. Dviliačiui.

Nuosirdus ačiū tautiečiams už dovanas: Toronto bankeliui "Parama", A.

Paieškojimai

DAVAINIS JUOZAS, gimęs Kamajų valsč., Naujasodės kaime ir MAKU- TENAS POVLAS, gimęs Kamajų v., prašomi atsiliepti ar žina pranešti: A. Čirūnas, 985 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada.

SEREIVA JONAS, gyvenęs Niujorke, prašomas atsiliepti ar žina pranešti: Pr. Balsevičius, 114 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. Canada. Labai svarbus reikalas.

A. CIZIKAS**ALFA RADIO & TV**
PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM SALDYTVUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MASINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.**Taisomi RADIO IR TV aparatai**patofonai, teiprekorderiai importuoti ir vietiniai. Darbas atliekamas prityrusio specialisto garantuojant.
F. NORVYDAS.
Skambinti bet kada LE. 5-6007**Kvalifikuotas technikas taiso****televizijos ir radio aparatus**
TAPE REKORDERIUS, HI-FI, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC.
Telefonas RU. 1-7861**Skaitytųjų laišškai****UZ MILLIONINI FONDA**

Perskaicius V. Ignacio straipsni, tilpusi "T2" 14 nr. tuo labai aktualiu reikalu, norisi keleta žodėlių išreikšti savo pritarimą.

Be abejonės, tai naujas vėjelis mūsų kovoję lietuviškos išlaikymui čia besispurdant tarp svetimųjų.

Daugumai mūsų šiuo ar tuo prisidedančiam stumti tą brąskantį lietuviškos išlaikymo vėžimą, yra nepaslapstis, kad daug gražių darbų, sumanytų, planų palieka tik projekte ar gražioose žodžioose vien dėl lėšų stokos. Ir labai dažnai tie projektai tokie puikūs, o tuo reikiamos lėšos tokios kuklios. Tačiau be lėšų vėžimas įklimpęs.

Antra svarbi, gera savybė to fondo būtų pagyvinimas bendruomeninės veiklos.

Juk mums nepaslapstis, kad šiuo metu be galo sunku surasti lietuvi norintį dirbti bendruomenės valdyboje. Daugumoje vietų dėlto, kad valdybos nariai buvo atsidūrę elgetų rolyje, beuba gaudami smulkius grašius visokiems šalpos, kultūros, tautos ir kitokiems fondams. Ir neretas atsitikimas, kad tam pasivertėliui būdavo užtenkiamos duros arba iškoliojamas už "akiplėšiką drąsą" taip dažnai prašant.

Šiam gi naujam fondui pradėjus veikti, užteks vienkartinė, stambesne suma prisidėti ir būsi atpalaiduotas nuo dažnų, abipus varginančių piniginių kratyimų.

O kokia didelė ir moralinė parama kovojantiems už tėvynės išlaisvinimą! Stai, jau užnagurį stovi milijonas, kuris bus taip reikalingas, išlaisvinti tėviškelei vėl žengiant pirmuosius savarankiškos žingsnius. Kokia didelė, naudinga reklama, kai mūsų kaimynai ar net dabartiniai šeiminkai sužinos, kad mes tokie vieningi ir mūsų tėvynės laisvę mums taip labai rūpi, jog mes saujelę nos naujai prasiurkusių pajėgum net milijoną tėvynės reikiamas suteikti.

Pagaliau, mielas tautietie, kai stipriau pamąstysi, koks trumpas ir menkas atskiro žmogaus gyvenimas, palyginus su valstybės ar tautos amžiumi, tai tikrai lengva širdimi atsizdėti tokių stūkstanių. Juk tai auka savajai tautai, kuri ilgus amžius gyvens ir minės savo geruosius sūnus.

Baigdamas šį laišką dar kartą išreiškiu savo nuosirdų pritarimą tam gražiam sumanymui ir kartu kviečiu visus tautiečius visokiems būdais prie jo prisidėti. Žinoma, kiekvienam naujam sumanymui būna kritikos, tik muiuosius kritikus kviesčiau neįsejkiti vien tik kas bloga jame, tačiau išskelkite ir gerąsias jo puses ir pastebėsite, jog gerosios visdėlto didelė dalimi viršys blogąsias.
P. Augaitis.**"PROGRESYVIOMIS" TEMOMIS**

"Liaudies Balsas" Nr. 15 rašo: "Tėviškos Žiburiai" klerikali vėdamas savitraštis Toronte, uždeda jaimesiems ateiviams baltai didelę pareigą. Tik pasiskaitykite: — "Už tai naujosios ievijos uždavins ir yra šiuo metu gyviau veikti vietinė visuomenė visais galimais būdais bei ją apsaugoti nuo komunistinio suklaidinimo".

Tolau "LB" meža žodžių raizginį, vargu ar kas galėtų jį suprasti. Skaitykime: "Bet kaip gi atsitiko su tomis šalimis, iš kur jie paieina? Kodėl jie turėjo Hitlerį ir Musolinį, nekaltant jau apie generolą Franką Ispanijoje... Ir šie "išminčiai" padėjo vienoki ar kitoki būdu tiems gėlobėjams, kai "kvailieji" Kanados ir kitų šalių galvas guldė, kad tuos žydų žudikus suvaldytų. Kas žino kas šiandien būtų, jeigu visi būtų paklausę šių "išminčių" ir susidėję su hitlerininkais".

Be reikalo "LB" dėl to sielvartauja. "Tėviškos Žiburiai", kaip plačiai lietuvių skaitomas savaitraštis, turi moralinę pareigą aiškinti ir priminti apie komunizmą ir jo pavojus saviems tautiečiams, ir per juos svetimauciams dar komunizmu nepažįstantiems.

Kad ateiviai buvo nevieni — pasakyta teisingai. Bravo! Jie turėjo savo žemėje Hitlerį, taip pat Staliną ir Beriją. Vienu laiku Hitleris ir Stalinas buvo geriausi draugai, Lietuvą dalinosi, kruvinais batais trypė valstiečio prakaitu aplystytą žemę, žudė ir trėmė gyventojus. Vienas jau žudė, o ant-

George BEN, B.A.**ADVOKATAS-NOTARAS****praneša, kad****persikėlė****į naujas patalpas**1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431**Dažai ir sienoms****popieris!**Vaškas, šepetiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.**..ŠYPSENOŠ..****Netikras asilas**

Vytukas buvo žaidimų aikštelėje ir ten pajodinėjo asilui. Vakare pas juos buvo svečių. Vienas svets pasismė Vytuką ant kelių ir leido jam "pajoti" ant savo kojos. Po kurio laiko jis klausia Vytuką: — Kaip patinka joti?

— Gera! Bet ne taip gerai, kaip ant tikro asilo...

Ilgos gyvenimo paslaptis

Airių rašytojas George Moore sulaukęs 90 metų amžiaus dar atrodė tvirtos sveikatos. Kartą jis buvo paklaustas, kaip jis taip ilgai išgyveno.

— Labai paprastai, — atsakė Moore. — Aš neragavau degtinės, nerūkiu taboko ir nedragavau su moterimis... iki 11 metų amžiaus.

Atstoja alkoholi

Miknaitis su žmona įkopė į kalną.

— Man net galva apsvaigo, — sako Miknaitis.

— Matai, kaip galima apseiti ir be alkoholio...

Silpnas jaunavedys

Na, kaip sekasi vedybiniam gyvenime? — Miknaitis klausia sutikęs neseniai vedusį bičiulį.

— Puikiausiai. Savo žmonele esu susižavėjęs. Man užtenka tik pažvelgti į ją ir jau svaigsta galva...

— Taip, taip... Žinau, tu visada nedaug tepakeldavai...

Dr. E. ZUBRIENĖ**DANTŲ GYDYTOJA**1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

Dr. V. Sadauskienė**DANTŲ GYDYTOJA**129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451

Dr. P. MORKIS**DANTŲ GYDYTOJAS**

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR W., Toronto 4.
(i rytus nuo Dufferin St.)**OKULISTĖS**

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas**L. LUNSKY, R.O.**

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nerimą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924**LIETUVIO ADVOKATO****ISTAIGA****NEIMAN, BISSETT****& SEGUIN****Advokatai — Notarai**35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)

Telef. istaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Automobilių, namų, vasarnamių, sveikatos, gyvybės, pensijų ir kt.

RO. 6-0811

arba RO. 6-0832

P. Barausko Agentūra

49 Cameo Cres., Toronto 9.

Draudimai**DRAUDIMAI**

NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCIALIŲ,

ATSAKOMYBĖS, APIPLĖSIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.

24 VAL. PATARNAVIMAS

RO. 9-4612

DARBO VALANDOMIS

RO. 9-4131

NAMŲ

RO. 6-7132

Gegužės 13 d., šeštadienį,
8 val. vak., Eaton Auditorijoje

Didysis Trio Koncertas

Solistai: D. STANKAITYTĖ, S. BARANAUSKAS,
J. VAZNELIS, pianinu muz. A. KUČIŪNAS.

BILETAI GAUNAMI: šį sekmadienį — prie abiejų parapijų. Šiokiadieniais: J. R. Simanavičiaus krautuvių ir bute — 974 College St., tel. LE. 4-1274 ir šv. Jono Kr. liet. klebonijoje, telef. EM. 4-7646.

Lietuvių Kaplinių Taryba

Gegužės 6 d., šį šeštadienį, Cath. Inf. Centre naujoje salėje 830 Bathurst St.,
į šiaurę nuo Bloor, įvyks

PAVASARIO BALIUS

Gros puikus 6 asmenų "Harmonia" orkestras. Bufetas.
Programoje magikas F. Ellull "King of Malta".

Pražia 7.30 v. v.

Vilniaus Kr. Liet. S-ga ir SK "Vytis"

TORONTO, Ont.

A.A. DR. A. SAPOKAI
PAGERBŲ AKADEMIJA
įvyks gegužės 7 d., šį sekmadienį,
5 val. p.p. Priskelimo para-
pijos salėje.

Programoje prof. Simo Su-
žiedelio paskaita apie vėlinio
gyvenimą, darbus ir visuome-
ninę veiklą. Meninė dalį atliks
sol. V. Ziemelytė, pianistė D.
Skrinskaitė, sol. V. Verikaitis
ir muz. St. Gailevičius.

Gausiu atsilankymu pagerb-
kime mirusiųjų mokslininką, kul-
tūrininką ir visuomenininką.
Rengėjų komitetas.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios
— Pirmosios Komunijos iškil-
mės įvyks šį savaitgalį: šešta-
dienį, gegužės 6 d., 5 val. p.p. vai-
kučiai renkasi muzikos studijon
trumpai pamokai ir pasirėngi-
mui. Po pamokos einama į bažny-
čią. Sekmadienį, gegužės 7 d., 9
val. rytą iškilmingos pamaldos.
Vaikučiai, einą pirmą kartą Ko-
munijos, sekmadienio rytą renka-
si ir parap. salę 8.30 val. Iš ten
organizuotai einama pamaldoms
ir bažnyčią. Pamaldų metu giedos
jaunimo choras. Po pamaldų sa-
lėje įvyks mažiesiems šventės da-
lyvams bendri pusryčiai, kurių
metu, be priemonių Pirmąją
Komuniją, dalyvaus jų tėveliai
bei artimieji šeimos bičiuliai.
Kviečiama visus prisidėti prie
mažųjų krikščionių šventės iškil-
mingumo, gausiai atsilankant
ir bažnyčią, o taip pat priimant šv.
Sakramentus.

— Sutvirtinimo sakramentas
par. bažnyčioje bus teikiamas ge-
gužės 14 d., sekmadienį, 9 val.
rytą. Pamokos Sutvirtinimui šią
savaitę įvyks trečiadienį 6.30 val.
vak. Ateinantį sekmadienį, dėl
Pirmos Komunijos iškilmių, su-
tvirtinamiesiems pamokų nebus.
— Gegužės mėnesį Dievo Mo-
tinos Marijos garbei kasdien lai-
komos gegužinės pamaldos: sek-
madeniais per ankstyvasias pa-
maldas, šeštadieniais per 8.30
val. rytines pamaldas, o kitomis
savaitės dienomis — 7.30 val. v.
Kviečiame visus gausiai atsilan-
kyti į šias tradicines Lietuvos
laikų pamaldas.

— Motinos Diena minima ge-
gužės 14 d., sekmadienį. Praeju-
sį sekmadienį buvo išdailinti lape-
liai su tekstu, primenant juose
apie šv. Mišių užprasymą miru-
sųjų ar gyvųjų mamųčių intenci-
ją. Lapeliai prašomi gražinti šį
sekmadienį: pamaldų metu.
— Šį penktadienį, pirmąjį ge-
gužės mėnesį, 7.30 val. vakare pa-
maldos. Jų intencija už lietuvių
kapinėse Toronto palaidotus lie-
tuvius.

— Ateinantį sekmadienį 11
val. šv. Mišios aukojamos už F.
M. Jokubynienės tėvelius Felik-
są ir Juzefą.

— Šiomis dienomis KLB To-
ronto apylinkės valdybos įgalioti
asmenys lanko lietuvių šeimas na-
muose, rinkdami solidarumo įna-
šą. Kadangi šie pinigai eina lietu-
vių mokykloms, šį sekmadienį
šalpai bei lietuvių kultūrinė dvi-
sčiai skiepyti ir parapija šį vėjų
labai vertina ir visus tautiečius
maloniai skatina atlikti šią, paly-
ginti kuklią, pareigą.

Jonas ir Birutė Prapakai, nuo-
širdūs "T2" bičiuliai, pereitą tre-
čiadienį susilaukė pirmgimės
dukrelės Laimos Marijos. J. Pra-
kapis yra buvęs ilgus metus "T
2" administratoriu. Nuoširdūs
sveikinimai.

Serga. — Sv. Mykolo ligoninė-
je sunkiai serga Benis Rimkevi-
čius. Ligoniu, padarius operaci-
ją, sveikata gerokai pablogėjo.
Bandoma susisiekti su jo dviem
seserim, kurios gyvena Ameriko-
je; jų adresai tuo tarpu nežinomi.

Naujos kainos miesto tram-
vajais ir autobusais 1 ir 2 zonos
įvestos nuo gegužės 1 d. Dabar
reikia mokėti: pavieniais bilietais
— 20 ct., 2 bilietai — 30 ct., 7 bi-
lietai — \$1, 21 bilieto knygtė
— \$3.

Priskelimo parapijos žinios

— Šį sekmadienį mūsų parapi-
joj vaikučiai eina Pirmos Komu-
nijos. Tvarka per eilę par. biu-
letinių bei "T2" buvo skelbta.
Čia suglaudžiama esminiai daly-
kai. Generalinė repeticija ir pir-
moji išpažintis bus šeštadienį,
gegužės 6 d., 4 val. p.p. Sekmadie-
nį, gegužės 7 d., per specialias
9.30 val. Mišias vaikučiai priims
Pirmąją Komuniją, po kurios
salėje bus pusryčiai vaikučiams,
jų tėveliams bei kitiems sve-
čiams. Pusryčius ruošia Pirm.
Kom. tėvų komiteto motinos.
Joms nuoširdi padėka. Pirmu-
nės eilės suolų bus rezervuoti
vaikučiams, o už jų tėvams. Būtų
gražu, kad ne tik vaikučiai, bet ir
jų tėveliai tą brangią dieną ar-
tintųsi prie Dieviškojo Stalo.

— Dėl Pirmosios Komunijos šį
sekmadienį Priskelimo bažnyčioje
Mišių tvarka: salėje jų nebus,
o bažnyčioje šiomis valandomis:
8, 9, 9.30, 11 ir 12.15. Ne gim-
naziškai ir nesuinteresuoti Pirmo-
sios Komunijos apeigomis, pra-
šomi eiti į kitų valandų Mišias.

— Parapijos choras giedos ne-
per Sumą, bet per 9.30 val. Mi-
šias. Šį sekmadienį vaikučių cho-
ras negiedos, bet repeticija bus
salėje ant scenos 2.30 val. p.p.

— Per visą gegužės mėnesį
Priskelimo bažnyčioje gegužinės
pamaldos laikomos darbo dienoms
7.30 val. vakarais, o sekma-
dieniais tuoj po Sumos. Visi ti-
kintieji raginami gausiai daly-
vauti ir prašyti Dangiškosios Mo-
tinos suvalonių ir mūsų tėvy-
nės greitesnio išlaisvinimo.

— Ateinantis penktadienis yra
pirmasis mėnesio penktadienis,
skiriamas švč. Jėzaus Širdžiai pa-
garbinti. Vakarinės Mišios bus
laikomos 7.30 val.

— Sutvirtinimo sakramentas,
teikiamas J.E. vysk. V. Brizgio,
mūsų parapijoj bus gegužės 13 d.,
šeštadienį. Iškilmes prasidės 10
val. ryto. Tų vaikučių tėvai, kurie
jų neužregistravo, prašomi ko-
skubiausiai registruoti parapijos
raštinę. Taip pat ir suaugę, ku-
rie vienokiais ar kitokiais sumeti-
mais šio sakramento nėra prie-
mę, turi dabar pasinaudoti šia
proga. Šiuo reikalu smulkesnės
informacijos jau buvo skelbtos.

— Kataikų Vyrų dr-jos visuoti-
niam susirinkimui, įvyksiamie
bal. 30 d., tarp kitų sumanymu,
kilo mintis organizuoti ekskursi-
ją gegužės pabaigą per didįjį
savaitgalį į Niujorko miestą. Ke-
lionė norima atlikti būry auto-
busu ar traukiniu — kuo pigiau.
Bus pasiteirauta ir greit visuo-
menei pranešta. Norima žinoti, ar
atsirastų norinčių vyrų ar moterų
pakankamas skaičius. Suinteresu-
oti šį sekmadienį po paskutinį
Mišių prašomi kreiptis į V. Birie-
tą, kuris klebonijoje tuo reikalu
budės.

— Dėl Pirmosios Komunijos
šį sekmadienį nei gimnazistams,
nei vaikams katechetinių pamok-
ų nebus.

— Pirmos Komunijos ir Su-
tvirtinimo sakramento pamokos
šią savaitę, o sekančią tik Sutvir-
tinimo, dėstomos antradieniais ir
ketvirtadieniais Priskelimo sa-
lės kavinėje laike gegužinių pamal-
dų — 7.30 val. vakare.

— Jaunučių pranciškonų berniukų
susirinkimas šaukiamas šį sek-
madienį, 4 val. p.p. muzikos stu-
dijoj. Kviečiami berniukai 8-13
m. amžiaus.

— Naujoji pranciškonų šv. Ka-
zimiero lietuvių provincijos va-
lovybė, praėjusią savaitę posedžia-
si Kennebunkporte, Maine,
padarė naujų pakeitimų. Kiek
liečia Toronto pranciškonus, pa-
tvarkyta šitaip: klebonu liko T.
Placidus Barius, OFM, ir buvęs
vikaras T. Paulius Baltakis, OFM,
ir T. Rafaelis, OFM. T. Modestas
Stepaitis, OFM, iškelstas į JAV, o
jo vieton atkeltas T. Tarcizijus
Garbukas, OFM. Naujai parapi-
jos vadovybei gausios Dievo pa-
laimos.

Įėjimas tik \$1.

Visų ateitinių —
sendraugių, studentų ir mokslei-
vių bendras susirinkimas įvyks
šį šeštadienį, gegužės 6 d., 8 val.
vak., Priskelimo parapijos muzi-
kos studijoje. Programoje Fede-
racijos vado prof. S. Sužiedelio
aktuali paskaita. Visi ateitinin-
kai jauskime pareigą dalyvauti.

Valdyba

PLIAS Toronto skyrius
gegužės 10 d., trečiadienį, 8 val.
vak., Lietuvių Namuose II auštė-
te šaukia visuotinių narių susirinkimą sekančią dieną: 1. prezidiumo rinkimas, 2. valdybos
pranešimas, 3. naujos valdybos
rinkimai, 4. diskusijos ir suma-
nymai.

Valdyba

Kryžiaus - kopytėlių
šventinimas
įvyks gegužės 13 d., 12 val. p.p.
prie Vaikų Namų — 57 Syvan
Ave. (tarp Dufferin ir College
gatvių). Šventins Jo Ekscelencija
vyskupas V. Brizgys. Kviečiami
visi Toronto ir apylinkės koloni-
jų lietuviai į šią šventę. Ta pa-
čia proga bus galima pamatyti ir
lietuvių vaikų darželį.

Dailininkų grupė
"Color and Form", kurią sudaro
daugiausia atvėliai iš Europos,
bet atidaro savo metinę parodą
tuo pačioje Toronto universite-
to Hart House parodų salėje ge-
gužės 7 d. 3 val. p.p. Tuo metu
bus ir koncertinė programa.

Skulpt. Dagys (vienintelis iš
lietuvių), aktyvus šios dailininkų
grupės administracinis ir kū-
rybinis narys, išstato naujos ori-
ginalius savo darbus.

Paroda atidaryta kasdien nuo
10 val. ryto iki 10 val. v.; šešta-
dieniais ir sekmadieniais nuo 2
iki 5 val. p.p. Paroda uždaroama
gegužės 22 d. 5 val. p.p.

Konkursas
Ontario Credit Union League
— Ontario Kredito Kooperatyvų
Sąjunga skelbia stipendijų kon-
kursą. Jame gali dalyvauti šiemet
baigę gimnazijas — High School.
Stipendija \$800 duodama per ke-
turus metus po \$200. Stipendiją
laimes tas, kas parašys geriausią
rašinį tema "What is a Credit
Union".

Konkurse gali dalyvauti tik
kredito kooperatyvo nariai. Tai
lengva padaryti, nes įstoti nariu
galima kiekvienu momentu.

Rašinius turi būti nedaugiau
kaip 200 žodžių. Rašiniui įteikti
terminas — birželio 1 d.

Medžiagos apie kredito koope-
ratyvus galima gauti "Paramoj"
— 1129 Dundas St. W., Toronto,
LE. 2-8723.

Kr. koop. "Parama" v-ba

"Zemės rojus"
Pereitą sekmadienį Priskelimo
parap. salėje Toronto šaulių
kuopos rūpesčių buvo pastatyta
St. Pilkos trijų veiksmų komedi-
ja — "Zemės rojus". Toronto to-
kio žanro veiklas senokai buvo
statytas, užtat publikos labai ši-
tai sutiktas. Aktoriai, ypač pa-
grindinių ralių, veikė sąmonin-
gai, judriai, sukeldami gražaus
juoko. Žiūrovų buvo apie 300.

Reikia manyti, jog šis komiškas
vaidinimas dar bus pakartotas
Toronto ir publika jam nebus pa-
sivė. Veikala režisavo Greičiūnas,
vaidino šauliai, sietyniečių talki-
nami.

P. Padėka
Nuoširdi padėka darželio vaikučių
tėveliams už pasodinimą medelių
Vaikų Namų kieme: pp. Venskaičiui,
Virkučiui, Dobiliui, Simonaičiui,
Grigoniui. Už jūsų sunkaus darbo auką te-
atlygia Viešpatis. Dėkoms ir pris-
menančios maldos

Nekalto Prasad. Marijos seserys

Reikalinga
vedusių pora

Socialinė agentūra įieško protestan-
tų tikybų vyro su žmona, kurie galė-
tų būti globėjais Toronto organizuo-
jamose grupių namuose brestančioms
mergaitėms. Savo namuose jie negali
turėti vaikų jaunesnių 18 metų am-
žiaus. Pirmenybė taikoma žmonėms,
turintiems patirtimo darbe su vaikais,
kaip mokymė, slaugymė, išsilavinimo
užsiėmimose ar panašiai; o ypač su
paaukliais. Pagal dabartinį vyro už-
darbį bus suteikta pakankama finan-
sinė pagalba tokiam namui įkurti ir
mokamas pastovus atlyginimas. Jei tu-
rimas patalpos nepakankamos, bus pa-
gelbėta surasti tinkamus namus. Tarp
globėjų ir agentūros palaikoma glaud-
us ryšys. Reikalingos rekomendaci-
jos. Rašykite, pridėdami reikiamas fi-
nias: Group Homes, Box 502, Station
"T", Toronto, Ont.

Gegužės 6 d., šį šeštadienį, 8 val. v.

šv. Jono Kr. parapijos salėje įvyks

TRADICINIS OBELŲ ŽIEDŲ BALIUS

ruošiamas L. Katalikių Moterų Dr-jos šv. Jono Kr. par. skyriaus.
Gros puikus orkestras • Veiks turtingas valgiai ir gėrimais
bufetas • Ir daug kitų įvairumų laukia jūsų.

Kviečiame visus atsilankyti
Skyriaus valdyba

Pabaltiečių sporto šventė
Tradicinė pabaltiečių sporto
šventė įvyks šį savaitgalį Cen-
tral YMCA — 40 College St. —
patalpose. Šventės programą žiūr.
sporto skyriaus.

Pavasario balius
Gegužės 6 d., 7.30 val. vak.
Catholic Information Centre salėje,
830 Bathurst St., keli namai
į šiaurę nuo Bloor St., Vilniaus
Krašto Lietuvių S-ga ir sporto
klubas "Vytis" rengia paskutinį
pavasario balių. Jame gros geras
"Harmonia" orkestras, veiks gau-
sus bufetas. Be to, programoje
bus rodoma magija. Apie magi-
ją beveik visi šiek tiek žino, bet
nevisi ją matė, nes ji bene pirmą
kartą bus rodoma Toronto lietu-
vių visuomenėi.

A. B.

30 savanorių Toronto
pasirūzo pakvoti viso mėnesio sa-
vo poilsio laiką bei važinėjimo iš-
laidas ir išiejo rinkti solidarumo
įnašus Lietuvių Bendrumėnės
valdybai, aplankydami tautiečius
namuose. Šioje akcijoje įsijungę
KLB apylinkės Tarybos nariai ir
visų Toronto lietuvių organizaci-
jų kvieisti atstovai.

Kad jų pastangų rezultatai su-
darytų pakankamą pagrindą KLB
valdybai įvykdyti būtinus visuo-
meninius - kultūrinius uždavi-
nius, visi yra prašomi savo dalį
atiduoti neatidėliojant. "Varpo"
choro dalyvavimas Dainų šventė-
je, jaunimui premijos, taut. šo-
kių išlaidos ir kiti didieji išparei-
gojimai šiemet verčia valdybą
ieškoti būdų išrinkti solidarumo
įnašus iš visų darbingų lietuvių.
Jums bus maloniau ir valdybos
narių bei talkininkų daug laiko
sutaupyta, jei visi atliksite lietu-
vio garbės pareigą nelaukdami
pakartotinių raginimų.

Valdybos vardu dėkoju savo
pareigą jau atlikusiems.

KLB Toronto apylinkės
solidarumo įnašų vadovas.

VAIRAVIMO MOKYKLA
Wald praneša, kad pradėjo duoti pa-
mokas norintiems išmokyti vairu-
ti pusės tonos sukvėžimus. Žiūr.
skelbimą 6 psl.

Padėka
Nuoširdi padėka darželio vaikučių
tėveliams už pasodinimą medelių
Vaikų Namų kieme: pp. Venskaičiui,
Virkučiui, Dobiliui, Simonaičiui,
Grigoniui. Už jūsų sunkaus darbo auką te-
atlygia Viešpatis. Dėkoms ir pris-
menančios maldos

Nekalto Prasad. Marijos seserys

Reikalinga
vedusių pora

Socialinė agentūra įieško protestan-
tų tikybų vyro su žmona, kurie galė-
tų būti globėjais Toronto organizuo-
jamose grupių namuose brestančioms
mergaitėms. Savo namuose jie negali
turėti vaikų jaunesnių 18 metų am-
žiaus. Pirmenybė taikoma žmonėms,
turintiems patirtimo darbe su vaikais,
kaip mokymė, slaugymė, išsilavinimo
užsiėmimose ar panašiai; o ypač su
paaukliais. Pagal dabartinį vyro už-
darbį bus suteikta pakankama finan-
sinė pagalba tokiam namui įkurti ir
mokamas pastovus atlyginimas. Jei tu-
rimas patalpos nepakankamos, bus pa-
gelbėta surasti tinkamus namus. Tarp
globėjų ir agentūros palaikoma glaud-
us ryšys. Reikalingos rekomendaci-
jos. Rašykite, pridėdami reikiamas fi-
nias: Group Homes, Box 502, Station
"T", Toronto, Ont.

Reikalinga
vedusių pora

Socialinė agentūra įieško protestan-
tų tikybų vyro su žmona, kurie galė-
tų būti globėjais Toronto organizuo-
jamose grupių namuose brestančioms
mergaitėms. Savo namuose jie negali
turėti vaikų jaunesnių 18 metų am-
žiaus. Pirmenybė taikoma žmonėms,
turintiems patirtimo darbe su vaikais,
kaip mokymė, slaugymė, išsilavinimo
užsiėmimose ar panašiai; o ypač su
paaukliais. Pagal dabartinį vyro už-
darbį bus suteikta pakankama finan-
sinė pagalba tokiam namui įkurti ir
mokamas pastovus atlyginimas. Jei tu-
rimas patalpos nepakankamos, bus pa-
gelbėta surasti tinkamus namus. Tarp
globėjų ir agentūros palaikoma glaud-
us ryšys. Reikalingos rekomendaci-
jos. Rašykite, pridėdami reikiamas fi-
nias: Group Homes, Box 502, Station
"T", Toronto, Ont.

Reikalinga
vedusių pora

Socialinė agentūra įieško protestan-
tų tikybų vyro su žmona, kurie galė-
tų būti globėjais Toronto organizuo-
jamose grupių namuose brestančioms
mergaitėms. Savo namuose jie negali
turėti vaikų jaunesnių 18 metų am-
žiaus. Pirmenybė taikoma žmonėms,
turintiems patirtimo darbe su vaikais,
kaip mokymė, slaugymė, išsilavinimo
užsiėmimose ar panašiai; o ypač su
paaukliais. Pagal dabartinį vyro už-
darbį bus suteikta pakankama finan-
sinė pagalba tokiam namui įkurti ir
mokamas pastovus atlyginimas. Jei tu-
rimas patalpos nepakankamos, bus pa-
gelbėta surasti tinkamus namus. Tarp
globėjų ir agentūros palaikoma glaud-
us ryšys. Reikalingos rekomendaci-
jos. Rašykite, pridėdami reikiamas fi-
nias: Group Homes, Box 502, Station
"T", Toronto, Ont.

Reikalinga
vedusių pora

Socialinė agentūra įieško protestan-
tų tikybų vyro su žmona, kurie galė-
tų būti globėjais Toronto organizuo-
jamose grupių namuose brestančioms
mergaitėms. Savo namuose jie negali
turėti vaikų jaunesnių 18 metų am-
žiaus. Pirmenybė taikoma žmonėms,
turintiems patirtimo darbe su vaikais,
kaip mokymė, slaugymė, išsilavinimo
užsiėmimose ar panašiai; o ypač su
paaukliais. Pagal dabartinį vyro už-
darbį bus suteikta pakankama finan-
sinė pagalba tokiam namui įkurti ir
mokamas pastovus atlyginimas. Jei tu-
rimas patalpos nepakankamos, bus pa-
gelbėta surasti tinkamus namus. Tarp
globėjų ir agentūros palaikoma glaud-
us ryšys. Reikalingos rekomendaci-
jos. Rašykite, pridėdami reikiamas fi-
nias: Group Homes, Box 502, Station
"T", Toronto, Ont.

Reikalinga
vedusių pora

Socialinė agentūra įieško protestan-
tų tikybų vyro su žmona, kurie galė-
tų būti globėjais Toronto organizuo-
jamose grupių namuose brestančioms
mergaitėms. Savo namuose jie negali
turėti vaikų jaunesnių 18 metų am-
žiaus. Pirmenybė taikoma žmonėms,
turintiems patirtimo darbe su vaikais,
kaip mokymė, slaugymė, išsilavinimo
užsiėmimose ar panašiai; o ypač su
paaukliais. Pagal dabartinį vyro už-
darbį bus suteikta pakankama finan-
sinė pagalba tokiam namui įkurti ir
mokamas pastovus atlyginimas. Jei tu-
rimas patalpos nepakankamos, bus pa-
gelbėta surasti tinkamus namus. Tarp
globėjų ir agentūros palaikoma glaud-
us ryšys. Reikalingos rekomendaci-
jos. Rašykite, pridėdami reikiamas fi-
nias: Group Homes, Box 502, Station
"T", Toronto, Ont.

MONTREAL, Que.

Šis penktadienis yra pirmasis
mėnesio penktadienis. AV baž-
nyčioje šv. Mišios vakare 8 val.

AV parapijos metinė šventė -
vakarinė įvyksta šeštadienį, ge-
gužės 6 d., 8 val. v. AV parapijos
salėje. Parapijiečiai ir parapijos
bičiuliai labai prašomi prisidėti
dovanoms daiktinėmis ar pi-
niginėmis prie loterijos.

Nepaprastas "Lito" narių
susirinkimas

Montrealio Lietuvių Kredito
Unijos "Litas" valdyba, remda-
masi savo statuto 21 skyriaus 1.
2 ir 3 straipsniais, gegužės 7 d.,
sekmadienį, 3 val. 30 min. p.p.
AV parapijos salėje, šaukia vi-
suotinį narių susirinkimą sekan-
čią dieną: 1. Susirinkimo atidarymas,
2. Praeitą visuot. susirinkimo
protokolo skaitymas,
3. Paskolų draudimo ligos at-
veju panaikinimo klausimas,
4. Samatos 1961 m. pakeitimo
klausimas ir
5. Klausimai ir sumanymai.
Pr. Rudinskas, "Lito" sekret.

Gegužės 13 diena yra viso pa-
saulio lietuvių maldos ir atgailos
diena. Susirūpinę savo tautos
skaudžiu likimu, viso pasaulio lie-
tuvių

Evangeliukų moterų šventė
Praėjusį sekmadienį šv. Jono
Kr. salėje Toronto liet. evangeli-
kių iniciatyva įvyko puiki šventė.
Režisuojant J. Paulikaitį, lietu-
vių jaunimas suvaidino A. Gustai-
čio vieno veiksmo vaidelį "Sek-
minų vainikas". Solo giedojol sol.
Justina Sriubiskienė, akompanuo-
jama O. Yčaitės. Beresnevičienės.
Jaunasis atžalynas — S. Sar-
kaitė, G. Langas, A. Girdvainis,
Urbanavičiūtė, Armonas, Z. Kry-
gerytė — paskambino pianinu
ir pagrojo akordeonu. Keletas
vaikučių padėklamavo eilėraščius.
Programos pranešėja buvo p.
Tarvydienė. Padėkos žodį tarė E.
Jankutė.

Kavutės metu įvyko
ponių suruosta loterija, kurios
pelnas skiriamas socialiniams ir
švietimo reikalingams. Liet. evange-
likų moterų rateliui šiais metais
vadovauja V. Bleizgienė.

NAUJOS KNYGOS
šv. Jono Kr. parapijos knygne-
vė. A. Brazdionio "Vidudienio Sodai" \$4.
Alė Rūta "Zvaigždė viršum girios" \$4.
V. Tamulaitis "Svirplio muzikanto ke-
lionės, II knyga, \$3.
VI. Vijeikis "Lietuva mano tėvų že-
mė", albumas, \$6.50.
A. Radzius "Paukščių takas", \$1.50.
Išvairios lietuviškos plokštelės.
Knygynas veikia sekmadieniais po pa-
maldu. Vedėjas V. Ausros, 180 Glen-
holme Ave. Tel. LE. 5-0527.

„Pabėgimas iš
tamsos“
(Atkelta iš 3 psl.)

tarba sūreist. tai dar mažai? Oi,
taug! Gauti buta valdiškame an-
nereitais metais buvo galima
tik juodu keliu už 5.000 rublių.
r pasakysiu, kad miesčionys
„amerikonams“ pavėdi už taip
nigū gyvenamo ploto išgavimą.
Bet tas pavėdas pereina į užuo-
jautą po to, kai „amerikonai“
gauna pirmą algą ir su asarom
akysse mintimis suskaiciuoja iš-
laidas, palygindami jas su saujos
suspaustu uždarbiu. Girdėjau,
turbūt, anekdotą, bet idomu. Fab-
rike „amerikonas“, paklaustas
vardo, atžrė: „D